

MATIYO

MATIYO 1

So Salsila ki Isa Al Masih

Giyai i salsila ki Isa Al Masih a moriyataw o Daod a moriyataw o Ibrahim:

- 2** So Ibrahim na aya ama i Iskak,
si Iskak na ama i Yakob,
si Yakob na ama i Yodah ago so manga pagari niyan,
3 Si Yodah na ama i Piris ago si Sirah (aya ina iran na si Tamar),
Si Piris na ama i Hisron,
si Hisron na ama i Ram,
4 Si Ram na ama i Aminadab,
si Aminadab na ama i Nasin,
si Nasin na ama i Salmon,
5 Si Salmon na ama i Bowas (aya ina iyan na si Rahab),
Si Bowas na ama i Obid (aya ina iyan na si Rota),
Si Obid na ama i Yasay,
6 Na si Yasay na ama o Daod a so Dato.

So Daod na ama i Solaiman (aya ina iyan na so karoma
gowani i Oriyas),

- 7** Si Solaiman na ama i Rihobowam,
si Rihobowam na ama i Abiyas,
si Abiyas na ama i Asa,
8 Si Asa na ama i Yahosapat,
si Yahosapat na ama i Yoram,
si Yoram na ama i Osiyas,
9 Si Osiyas na ama i Yotam,
si Yotam na ama i Ahas,
si Ahas na ama i Hisikiyas,
10 Si Hisikiyas na ama i Manasih,
si Manasih na ama i Amon,
si Amon na ama i Yosiyas,
11 Si Yosiyas na ama i Yakoniyas ago si manga pagari niyan sii ko masa a kitataogen ko
manga Yahodi sa inged a Babilon.

- 12** Oriyan o kinitaog iran sa Babilon na
si Yakoniyas na inimbawata iyan si Siyaltiyal,
si Siyaltiyal na ama i Sorobabil,
13 Si Sorobabil na ama i Abiyod,
si Abiyod na ama i Iliyakim,
si Iliyakim na ama i Asor,
14 Si Asor na ama i Sadok,
si Sadok na ama i Akim,
si Akim na ama i Iliyod,

15 Si Iliyod na ama i Iliyasar,
si Iliyasar na ama i Mattan,
si Mattan na ama i Yakob,

16 Si Yakob na ama i Yosop a so karoma i Mariyam,
na si Mariyam na aya ina i Isa a bebetowan sa Al Masih.

17 Ipoon ko Ibrahim taman ko Daod na miyakasapolo ago pat ka apidi. Ipoon ko Daod taman ko kinitaog sa Babilon na miyakasapolo ago pat ka apidi, na ipoon peman ko kinitaog sa Babilon taman ko kinimbawataan ko Al Masih na miyakasapolo ago pat ka apidi.

So Kinimbawataan ki Isa Al Masih

18 Giyai i kiyapakaokit o kinimbawataan ki Isa Al Masih. Si Mariyam a ina iyan na matatalik a kapengaromaa on i Yosop. Ogaid na sii ko da iran pen kapakatepi na kiyatokawan i Mariyam a miyaogat sekaniyan a nggolalan ko Soti a Roh.

19 Si Yosop a pengaroma on na maontol a mama, na kagiya di niyan kabaya o ba niyan pakapekayaa si Mariyam ko hadapan o manga taw na piyasad iyan sa ginawa niyan a makipembelag on sa masolen.

20 Ogaid na sii ko kapepamimirkana niyan sii na mipeyag rekaniyan so isa a malaikat o Kadnan a miyakaokit sa taginepen. Pitero iyan a "Hey Yosop, wata o Daod, di ngka keleken a kapengaromaa ngka ki Mariyam, ka so wata a inikaogat iyan na poon ko Soti a Roh.

21 Pembawata sekaniyan sa mama, na betowi ngka sekaniyan sa Isa, ka sebeten iyan so manga pagtaw niyan ko manga dosa iran."

22 Miyanggolaola ini langon kaan mitoman so pitero o Kadnan a nggolalan ko Nabi a:

23 "Keogat so raga na pembawata sa mama, na mbetowan iran sa Imanowil," a aya maana niyan na "Sisii rektano so Allah."

24 Na kagiya makanaw si Yosop na tiyoman iyan so inisogo on o malaikat o Kadnan na piyangulara niyan si Mariyam.

25 Ogaid na da niyan den keromaa si Mariyam taman sa da niyan pen mimbawata so wata a mama. Na bitowan den i Yosop sa Isa.

MATIYO 2

So manga Pamimitoon a poon sa Sebangan

Inimbawata si Isa sa siti a Bitlihim sa Yodiya sii ko kandadato i Hirod. Sa masa oto na aden a manga pamimitoon a miyakaoma sa Yarosalim a poon sa sebangan.

2 Miyangingise siran a "Anda so open inimbawata a Solotan o manga Yahodi? Miyailay ami so bitoon iyan ko kiyasebang iyan, na somiyong kami sii ka simbaan ami."

3 Kagiya maneg ai o Dato Hirod na miyasosa so pamikiran iyan taman ko langon a taw sa Yarosalim.

4 Na piyakitawag iyan so langon o manga poporo a imam o manga Yahodi ago so manga goro ko Kitab, na iniise iyan kiran o anda ipembawata so Al Masih.

5 Pitero iran on a "Sii sa siti a Bitlihim sa Yodiya, ka giyai i inisorat o Nabi:

6'Seka, Bitlihim, sa inged a Yodah,

kena a ba ka lebi a mitataan
sii ko manga ala a siti sa Yodah
ka pekapoon reka so isa a dato
a tegikor ko manga pagtaw aken a Israil.' "

7 So kiyanega sii i Hirod na piyakisogoan iyan so manga pamimitoon sa da a matao ron na kiyatokawan iyan kirin so ponto a oras a kiyasebang o bitoon.

8 Na piyakasong iyan siran sa Bitlihim a tig iyan "Ikano roo den na mbabanoga niyo piyapiya angkoto a wata. Amay ka matoon iyo na pakitokawi niyo raken kaan ako ron mambo makasong, ka simbaan aken."

9 Oriyan o kiyapamakinega iran ko dato na lomiyalakaw siran. Na sii ko kapelalakaw iran na so bitoon a miyailay iran ko kiyasebang iyan na moona kirin taman sa tomiyareg ko kaporooan o walay a katatagoan ko wata.

10 Kagiya mailay iran so bitoon na tanto siran a miyababaya.

11 Somiyoled siran ko walay na miyailay iran so wata a ped iyan si Mariyam a ina iyan, na miyamanodiyod siran ko wata ago sinimba iran sekaniyan. Na likaan iran so pontir iran na bigan iran sa manga pamemegayan a bolawan, doka ago lana mamot a bebetowan sa mira.

12 Oriyan iyan na komiyasoy siran ko inged iran a miyokit ko salakaw a lalan, ka piyakaiktiyar siran o Kadnan a nggolalan ko taginepen sa di siran kesoy ki Hirod.

So Kiyapagapas sa Misir

13 Kagiya makalalakaw siran den na mipeyag ki Yosop so isa a malaikat o Kadnan a miyakaokit sa taginepen, na tig iyan a "Mbowat ka na kowaa ngka so wata ago si ina iyan na pagapas kano sa Misir. Tareg kano roo taman sa matero aken rekano a komasoy kano, ka pembabanogen i Hirod so wata, ka mbonoon iyan."

14 Na mimbowat si Yosop na kinowa niyan so wata ago si ina iyan sangkoto den a kagagawii, na somiyong siran sa Misir

15 A ron siran komiyaden taman ko kiyapatay i Hirod. Miyanggolaola ini a aya kinitoman o ptero o Kadnan a nggolalan ko Nabi a "Tiyawag aken so wata aken sa ganat den sa inged a Misir."

So Kiyapamonoa ko manga Wata

16 Kagiya masipat i Hirod a miyaakal sekaniyan o manga pamimitoon na tanto a kiyararangitan. Na inisogo iyan a pemonoon so langon o manga wata a mama roo sa Bitlihim ago so midadair on a manga darpa a miyakadowa ragon a idad iyan ago so da pen madowa ragon, a mipepasod ai ko kiyatokawan iyan ko manga pamimitoon makapantag ko masa a kiyasebang o bitoon.

17 Samaoto na minitoman den so ptero o Nabi Yaramiyas a:

18 "Aden a lagam a pekeneg roo sa Ramah
a dii ndidiyagaw ago tanto a mboboko;
si Rakil na ipenggoraok iyan so manga wata iyan,
na di kebaya o ba katayoi
ka miyamatay siran den."

So Kiyakasoy a poon sa Misir

19 Kagiya matay den si Hirod na mipeyag ki Yosop so malaikat o Kadnan roo sa Misir a miyakaokit sa taginepen,

20 Na tig iyan a "Mbowat ka na kowaa ngka so wata ago si ina iyan na kasoy kano sa inged a Israil, ka miyatay den so manga taw a miyanamar sa kambonoa iran ko wata."

21 Na mimbowat si Yosop na kinowa niyan so wata ago si ina iyan na komiyasoy siran sa inged a Israil.

22 Ogaid na kagiya maneg iyan a si Arkilos na aya den Dato sa Yodiya a minisambi ki Hirod a ama iyan na miyalek si Yosop o ba roo baling. Na sabap sa piyakaiktiyar sekaniyan a nggolalan ko taginepen na somiyong ko probinsiya a Galili

23 Na sii siran komiyaden ko siti a bebetowan sa Nasarit. Giyanan i kinitoman o pitero o manga nabi a "Mbetowan sekaniyan sa taw sa Nasarit."

MATIYO 3

So Kapepangosiyat i Yahiya a Pananalawat

Sangkoto a manga gawii na miyakagemaw si Yahiya a Pananalawat a dii mangosiyat roo ko mitataog a kaden sa Yodiya

2 A ipepangosiyat iyan a "Talikodi niyo so manga dosa niyo, ka miyakarani den so Ndatoan o Allah!"

3 Si Yahiya i miyaloy o Nabi Isayas isako teroon iyan a

"Aden a pepananalo roo ko mitataog a kaden:

'Tiyagara niyo so lalan para ko Kadnan;
pakanitowa niyo so manga lalan a pagokitan iyan!'"

4 So nditaren i Yahiya na pimbaalan a bombol a onta, na sesambitan sekaniyan sa kobal. Aya pangenengken iyan na manga tarapan ago gola a teneb.

5 Pepamanong on so manga taw a poon sa Yarosalim, ago sa dalem a inged a Yodiya, ago poon ko manga darpa a midadair ko lawasaig a Yordan.

6 Di ran dii teobaten so manga dosa iran, na pepanalawatan iyan siran roo ko lawasaig a Yordan.

7 Ogaid na kagiya mailay i Yahiya a madakel a manga Parisi ago manga Sadosi a pepamanong on a pemakisalawat na pitero iyan kirin a "Hey sekano a manga nipay, antawaa i miyalalang rekano sa kapalagowi niyo ko kapendadaneg o Allah a magaan den mitalingoma? **8** Alina niyo so manga olaola niyo kaan mailay o ba niyo katalikodi so manga dosa niyo.

9 Na di niyo pipikira i ba niyo kapalagowi so kandanega rekano sabap sa manga mbawataan kano o Ibrahim. Ka teroon ko rekano a apiya angkai a manga ator na kebaloy o Kadnan a manga mbawataan o Ibrahim.

10 Mititiagar den so patok a ipeta ko manga kayo taman ko manga bekaw niyan. Oman i kayo a di magonga sa mapiya na petaan na ipelebad ko apoy.

11 "Ipepanalawat aken rekano so ig sabap ko kapepanalikodi niyo ko manga dosa niyo. Ogaid na so pekaoma a telondog raken na lebi a mala i gees a di saken, na apiya so manga tinilas iyan na kena a ba ako mapapatot a magawid on. Ipenalawat iyan rekano so

Soti a Roh ago apoy.

12 Perambiten iyan so nigo a ipemalid iyan piyapiya ko ilaw. Penimoon iyan so malimegas on ko taliyong, ogaid na totongan iyan so okap ko apoy a di den kepareng."

So Kiyasalawati ki Isa

13 Sa masa oto na inawaan i Isa a Galili na somiyong sa lawasaig a Yordan ka pekisalawat ki Yahya.

14 Ogaid na tipengan somapar i Yahya a tig iyan a "Aya patot na saken i pekisalawat reka, na ino ai a seka baden i somiyong raken?"

15 Somimbag si Isa a "Nggolalanen ka den ai imanto, ka giyai i patot a katomana ta ko langon o ipapaliyogat o Allah." Na miniyog si Yahya.

16 Sii den ko kiyasalawati ki Isa na mimbaton sekaniyan ko lawasaig. Sarta den a kiyalekaan a kasorgaan, na miyailay niyan so Roh o Allah a petena a datar o marapatik na tomiyana rekaniyan.

17 Na miyakapoon a sowara sa kasorgaan a tig iyan a "Giyanan so pekebabayaan ko a Wata aken a tanto aken a ikasosoat."

MATIYO 4

So Kiyatepenci o Iblis ki Isa

Oriyan iyan na inagak si Isa o Roh roo ko mitataog a kaden kaan katepenci o Iblis.

2 Da a ba niyan miyakan ko miyakapat polo ka kadaondaw ago kagagawii, na oriyan oto na ryaot a ongosongos.

3 Na miyakaoma rekaniyan so Iblis a tepeng on, na tig iyan a "O Wata ka o Allah na sogoon ka sangkai a manga ator a mbabaloy a paan."

4 Somimbag si Isa a "Misosorat ko Kitab a 'Kena bo a ba aya ipekeoyag o taw na so paan, ka so oman i katero a pepekapoon ko ngari o Allah.' "

5 Na inowit sekaniyan o Iblis roo sa Yarosalim a so Soti a Siti na piyakatindeg iyan ko poroporo o Timplo na pitero iyan on a

6 "O Wata ka o Allah na petiyolog ka roo sa baba, ka misosorat ko Kitab a

'Sogoon iyan so manga malaikat iyan
sa kapagipata iran reka;
papaladen ka o manga lima iran
kaan di kisosong so ai ngka ko ator.' "

7 Na pitero rekaniyan i Isa a "Misosorat mambo ko Kitab a 'Di ngka tepenci so Kadnan a Tohan ka.' "

8 Na inowit sekaniyan peman o Iblis roo ko tanto a maporo a palaw na piyakiilay niyan on so langon a ndatoan ko doniya ago so manga kakawasaan on,

9 Na pitero o Iblis a "O sodiyodi ago simbaan ako ngka na imbegay aken reka ini langon."

10 Pitero on i Isa a "Awa ka den Iblis! Ka misosorat ko Kitab a 'So Kadnan a Tohan ka i simbaa ngka, na sekaniyan bo i pangonganotani ngka!' "

11 Na inawaan o Iblis si Isa na sarta a aden a miyamakaoma on a manga malaikat na piyanalagadan iran.

Inepoonan i Isa so Galebek iyan sa Galili

- 12** Kagiya maneg i Isa a miyakalaboso si Yahiya na komiyasoy sekaniyan sa Galili.
13 Inawaan iyan a Nasarit na roo miyaling sa Kapirnaom a matatago ko kilid a Ranaw a Galili sii ko masasakop a Sibolon ago Naptali.
14 Giyanan i kinitoman o ptero o Nabi Isayas a

15 "Giya inged a Sibolon ago inged a Naptali
sii tampar sa ragat ko sabala a lawasaig a Yordan
roo sa Galili a babalingan o kena a ba manga Yahodi --
16 So manga taw a kibabaling sa maliboteng
na miyamakailay sa tanto a masindaw,
na siran oto a kipagiinged ko along o kapatay
na piyanga lilindawan o sindaw."

17 Ipoon roo na dii mangosiyat si Isa a di niyan dii teroon a "Panalikodi niyo so manga dosa niyo, ka miyakarani den so Ndatoan o Allah."

Piyanawag i Isa so Paganay a manga Sokbat iyan

- 18** Sii ko kapelalakaw i Isa ko kilid a Ranaw a Galili na miyailay niyan so dowa kataw a magari a si Simon a bebetowan sa Pidro ago so pagari niyan a si Andriyo. Pepamiyala siran sa ranaw, ka manga panginginseda siran.
19 Pitero kirian i Isa a "Song kano sii na onot kano raken, ka mbalowin ko sekano a pepamangowa ko manga taw."
20 Na sarta den a inawaan iran so manga biyala iran na miyonot siran on.
21 Tomiyaros sekaniyan lomalakaw na miyailay niyan so ped pen a magari a si Santiyago ago si Yahiya a manga wata i Sibidi. Sisii siran ko awang a ped iran so ama iran a pepangoripan iran so manga poket iran. Tiyawag siran i Isa
22 Na sarta a inawaan iran so awang ago so ama iran na miyonot siran on.

Piyamakapiya i Isa so Pepanga sasakit

- 23** Miyagenebeneb si Isa ko dalem a inged a Galili a pepangendao sii ko manga sinagoga o manga Yahodi ago pepakalangkapen iyan so Mapiya a Totol makapantag ko Ndatoan o Allah. Pepamakapiyaan iyan pen so manga taw a pepanga sasakit a apiya antonaa i paniyakit iran o di na gedamen.
24 Lomiyangkap so totol mipantag rekaniyan sa dalem a inged a Siriya, na pepangowiten rekaniyan o manga taw so langon a pepanga sasakit a mbarambarang den i paniyakit, a so kikararasay, so kisosookan a saitan, so manga pendalikaanen, ago so kikapaparalais, na piyamakapiya niyan siran.
25 Na tanto a madakel a taw a pepamanondog rekaniyan a poon sa Galili, sa Dikapolis, sa Yarosalim, sa Yodiya, ago so manga inged sa sabala a lawasaig a Yordan.

MATIYO 5

So Kiyapangosiyat i Isa sii ko Bobongan

Kagiya mailay i Isa angkoto a madakel a taw na tomiyakedeg ko bobongan na miyontod roo. Mitimotimo on so manga sokbat iyan
2 Na piyangenda niyan siran a tig iyan a

- 3** “Rarakmatan so manga miskin a pepamagamal,
ka rek iran so Ndatoan o Allah.
- 4** Rarakmatan so dii mamakamboko,
ka pekapiyaan bo so manga ginawa iran.
- 5** Rarakmatan so dii mangalimbabaan
ka mapekewali iran so doniya.
- 6** Rarakmatan so siran oto a ipekeor ago ipekewaw iran so kaontol,
ka pekaosogen siran on bo.
- 7** Rarakmatan so manga makapediin.
ka ikepedi siran mambo.
- 8** Rarakmatan so manga popoti i poso,
ka keilay iran so Allah.
- 9** Rarakmatan so siran oto a mananamar sa kapakalilintad o manga taw,
ka mbetowan siran sa manga wata o Allah.
- 10** Rarakmatan so siran oto a masasatro sabap ko kaontol iran,
ka rek iran so Ndatoan o Allah.

11 “Rarakmatan kano igira a piyagongatongat kano ago siyatro o manga taw a di ran dii
matero so langon a mbarambarang a marata a di benar makapantag rekano sabap raken.

12 Pakapipiyaa niyo a ginawa niyo na ba kano den pekebabaya, ka mala a balas a
ititiyagar rekano roo sa kasorgaan. Datar oto mambo a kiyasatrao iran ko manga nabi a
miyanga oonaan iyo a miyaginetaw.

Timos ago Solo

- 13** “Sekano i timos o manga manosiya. Ogaid na o so timos na kadaan sa taam na
andamanaya i kapekaasala ko taam iyan? Kiyadaan den ai sa bali, na baden pelebaden
ago pendapodapoan o manga taw.
- 14** “Sekano i solo o doniya. So siti a miyabangon ko bobongan na di den mapegma.
- 15** Na da a taw a tomentem sa palitaan a ba niyan tongkopa, ka imbatog iyan sa poro
kaan makalindaw ko langon a sisii ko walay.
- 16** Datar oto mambo na pakalindawa niyo so sindaw niyo ko kamamasaan o manga taw
kaan iran mailay so manga pipiya a galebek iyo, na go iran bo mapodi so Ama iyo a
ndodo sa kasorgaan.

So Kitomanen ko Kitab

- 17** “Di niyo pipikira i ba aya inisong aken sii na so kapekadaa ko ko Kitab o Mosa o di na
so manga Sorat o manga nabi. Kena a ba ako sii somiyong sa ba aken ai pekadaa, ka
sabap sa an aken mitoman.
- 18** Ka teroon ko rekano a mataan den a taman sa aden a langit ago lopa, na di den keda so
apiya satiman bo a batang o di na titik o Kitab taman sa palaya den mitoman.

19 Kagiya ka maoto na apiya antawaa i pesogok ko apiya miyakaitoito bo a sogoan angkai a Kitab ago ipepangendao niyan ko ped so kasogoka iran on, na mbetowan sekaniyan sa lebi a mababa ko Ndatoan o Allah. Ogaid na apiya antawaa i petoman sangkai a manga sogoan ago ipepangendao niyan ko ped so katomana iran on, na mbetowan sekaniyan sa mala ko Ndatoan o Allah.

20 Teroon ko rekano a o so kapetomana niyo ko kabaya o Allah na kena a ba mapiya a di so kapetomana on o manga goro ko Kitab ago so manga Parisi, na di kano den pekasoled ko Ndatoan o Allah.

So Rarangit

21 "Katawan iyo a miyatero gowani ko manga taw a 'Di ka pemono; na apiya antawaa i makapemono na kewit ko pangongokom.'

22 Ogaid na teroon ko rekano imanto a oman i isa a pekerarangitan iyan so pagari niyan na kewit ko pangongokom; na apiya antawaa i pembasa ko pagari niyan sa 'Da a oked ka,' na kewit ko lebi a maporo a kokoman; na apiya antawaa i petero sa 'Lalong ka,' na kiyarong ko kilebaden rekaniyan ko apoy sa kanarakaan.

23 "Sabap san na amay ka isepaat ka so pamemegayan ka ko Allah sii ko aparan na o katademi ngka roo a aden a iperido reka o pagari ngka

24 Na begaken ka pasin so pamemegayan ka sii ko danga o aparan, na song ka ko pagari ngka. Daan ka on a pakingginawai, na go ka bo kasoy ko aparan na sapaaten ka on den so pamemegayan ka ko Allah.

So Kapasada ko Rido iyo ago so Pendimanda reka

25 "O aden a pendimanda reka na pakipeliwanaga ka rekaniyan nggagaan sii ko kapesong iyo ko dii kokoman. Ka amay ka makaoma kano roo sa kapekadarpaa niyan reka ko pangongokom, na o ba ka baden palada o pangongokom ko polis, na kekalaboso ka den.

26 Teroon ko reka a mataan den a di ka on den makaliyo taman sa kabayadan ka sa tarotop so molta reka.

So Kasebo

27 "Katawan iyo a miyatero gowani a 'Di ka pesebo.'

28 Ogaid na teroon ko rekano imanto a apiya antawaa i pegilay ko babay a sarta a kagegedian on, na miyakasebo on den sii ko poso iyan.

29 Kagiya ka maoto na o so kawanan a mata ngka na pekewitwit ka niyan ko kapakandosa, na sowata ngka on na lebaden ka. Ka tomo reka a kadaan so lawas ka sa isa a anggaota a di sa ba milebad ko kanarakaan so langon o lawas ka.

30 Na o so kawanan a lima ngka na pekewitwit ka niyan ko kapakandosa, na potola ngka on na lebaden ka. Ka tomo reka a kadaan ka sa sabala a lima a di sa ba milebad sa kanarakaan so langon o lawas ka.

So Kapakimbelaq

31 "Miyatero pen gowani a 'Apiya antawaa i makipembelag ko karoma niyan a babay na

begi niyan sa sorat a kapasadan ko kambelag.'

32 Ogaid na teroon ko rekano imanto a apiya antawaa i makipembelag ko karoma niyan a babay, asar a da makasebo so babay, na mapakapesina niyan so babay o makipangaroma peroman. Na apiya antawaa i pengaroma ko babay a inimbelag na makapesina mambo.

Manga Sapa

33 "Katawan iyo pen a miyatero gowani ko manga taw a 'Di ngka mbarobaa so samaya a ka, ka penggolalanen ka baden so inisemaya a ka ko Kadnan.'

34 Ogaid na teroon ko rekano imanto a di kano den pesepa. Di ngka pesepaan so kasorgaan, ka aya korsi o Allah.

35 Di ngka pesepaan so doniya, ka aya niyan dadapoan. Di ngka pesepaan a Yarosalim, ka giyai i siti o Kababantogan a Dato.

36 Di ngka pesepaan so olo ngka, ka di ngka mapekapoti o di na mapekaitem apiya so sawaro bo ko bok ka.

37 Igira a aden a pemataanan iyo na aya niyo bo teroa na 'Oway,' o di na 'Di,' ka o kalawani pen angkai a peteroon iyo na sii oto poon ko Iblis.

So Kasaop

38 "Katawan iyo a miyatero gowani a 'So mata na mbayadan a mata, na so ngipen na mbayadan a ngipen.'

39 Ogaid na teroon ko rekano imanto a di ngka pagatowi so marata a taw. O aden a tepi reka ko kawanan a bies ka, na pakitepin ka on pen so diwang.

40 O aden a pendimanda reka kaan iyan maagaw so bangkala a ka na began ka on pen so gerab ka.

41 O tegela o sondaro sa kaawidi ngka ko awid iyan sa isa ka kilomitro, na awidi ngka sa dowa ka kilomitro.

42 Begi ngka so pepangni reka, na di ngka telikodi so kebaya reka motang.

So Kababayai ko manga Ridoay

43 "Katawan iyo a miyatero gowani a 'Kababayai ngka so siringan ka na kagowaden ka so ridoay ngka.'

44 Ogaid na teroon ko rekano imanto a kababayai niyo so manga ridoay niyo na pangangarapanen iyo so manga taw a pesetro rekano.

45 Ka giyanan i kapepakiilain iyo sa manga wata kano o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan. Ka pepakasindaon iyan so alongan ko manga rarata a taw ago so manga pipiya, na pembegan iyan mambo sa oran so manga oontol ago so di maontol.

46 O aya niyo bo pekebabayaan na so manga taw a pekebabaya rekano na ino kano roo kebalasi? Apiya so manga panenekat sa bowis na di san dii nggolaola.

47 Na o aya niyo bo peselamen na so manga pagari niyo na antonaa i di niyo dii nggolaolaan a lawan ko makakakalilid a olaola? Apiya so manga kapir na di san dii nggolaola.

48 Kagiya ka maoto na tarotopa niyo so paparangayan iyo a datar o katatarotop o paparangayan o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan.

MATIYO 6

So Kapesidka

"Iktiyari niyo o ba niyo nggolaolaa so ipapaliyogat o agama niyo ko kamamasaan o manga taw a kapakiilailain kiran bo. O giyanan i di niyo dii nggolaolaan na da den a kibalas rekano o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan.

2 Kagiya ka maoto na igira a pembegan iyo so manga miskin na di ngka pepakalangkapa sa ba ipemogiyong a datar o pesowaan o manga makiilailain sii ko manga sinagoga ago manga lalan kaan siran pekebantog o manga taw. Teroon ko rekano a mataan den a roo bo taman so imbalas kiran.

3 Ka igira a pembegan ka so miskin, na di ngka pekitokawi ko diwang a lima ngka o antonaa i dii nggolaolaan o kawanan a lima ngka

4 Kaan mapagema so kapembegay ngka. Na so Ama a ka a pegilay ko dii manggolaola a pageemaan na mbalasan ka niyan.

So Ndao i Isa makapantag ko Kapangangarapan

5 "Igira a pepangangarapan kano na di niyo perawata so dii mamagomanta a pekebabaya siran tomindeg sii ko manga sinagoga ago sii ko manga mbalakaan o manga lalan kaan siran mailay o manga taw. Teroon ko rekano a mataan den a roo bo taman so imbalas kiran.

6 Ogaid na amay ka pengangarapan ka na soled ka ko rowang ka na lekebi ngka so pintoan, na ron ka pangangarapan ko Ama a ka a di keilay. Na so Ama a ka a pegilay ko dii manggolaola sa masolen na mbalasan ka niyan.

7 Sii ko kapepangangarapan iyo na di kano pemberak a datar o dii nggolaolaan o manga kapir. Ka pipikiren iran a pagamponen siran sabap ko di ran dii katero sa madakel.

8 Di niyo siran seyani, ka katawan den o Ama iyo o antonaa i kailangan iyo sii ko da niyo ron pen kapamangni.

9 "Giyai i ibarat o kapangangarapan iyo:

'Hey Ama ami a sesan sa kasorgaan,
kapagadatan so soti a ingaran ka.

10 Makatalingoma so Ndatoan ka.

Matoman so kabaya a ka sii sa doniya
a datar o kapetomana on san sa kasorgaan.

11 Began ka rekami imanto so pangenengken
a kailangan ami sangkai a gawii.

12 Rilaan ka rekami so manga sala ami
a datar mambo o kiyarilai ami ko miyamakasela rekami.

13 Di kami ngka pekigawiin
ka sabeta kami ngka baden ko Iblis.'

14 "Ka o rilai niyo so miyamakasela rekano, na perilaan kano mambo o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan.

15 Ogaid na o di niyo siran rilai, na so Ama iyo na di niyan mambo perilaan so manga sala iyo.

So Kapowasa

16 “Igira a di kano dii powasa na di niyo pekiilain a makaririmeng a paras iyo a datar o pesowaan o dii mamagomanta. Peparas siran a mararata a ginawa iran kaan mailay o ped a taw a di siran dii powasa. Teroon ko rekano a mataan den a roo bo taman so imbalas kiran.

17 Ogaid na igira a di ka dii powasa na panagop ka ago panalday

18 Kaan da a matao ron o ba ka dii powasa, ka so bo so Ama a ka a di keilay i matao ron. Na so Ama a ka a pegilay ko dii manggolaola sa masolen na mbalasan ka niyan.

Kakawasaan sa Kasorgaan

19 “Di kano penimo sa kakawasaan sii sa doniya a ron den binasaa o manga bobok ago tangis, ago ron soledi o manga tekew sa kapenekewa iran on.

20 Ka panimo kano baden sa kakawasaan roo sa kasorgaan a di ron kebinasa o manga bobok ago tangis, ago di kesoledan o manga tekew sa kapenekewa iran on.

21 Ka apiya anda matatago so manga kakawasaan ka, na ndodon mambo so masingayo o poso o ka.

So Solo o Lawas

22 “So mata na aya solo o lawas. O mapiya so mata ngka na kaliliwanagan so langon o lawas ka.

23 Ogaid na o marata so mata ngka na kalilibotengan so langon o lawas ka. Kagiya ka maoto na o so kaliwanag a madadalem reka na mbaloy a maliboteng na tanto den ai a maliboteng!

24 “Da a taw a ba makipengongoripen ko dowa a kadnan. Aya sabap iyan na ikegowad iyan so isa on ago kebabayaan iyan so ikadowa, o di na petomanen iyan so isa ago pesodiin iyan so ikadowa. Di kepakay o ba makaperengen so kapakipengongoripen iyo ko Kadnan ago so tamok.

Di Kano Pegawid a Akal

25 “Kagiya ka maoto na teroon ko rekano a di niyo pegawiden a akal so kaoyagoyag iyo o antonaa i kekan iyo o di na keinom, aya pen so lawas iyo o antonaa i mapendar iyo. Ba di mala i kipantag so kaoyagoyag a di so manga pangenengken? Na ba di mala i kipantag so lawas a di so manga nditaren?

26 Ilaya niyo so manga papanok. Kena a ba siran peseod aya pen o ba peperagon, na da a ba iran peteliyongan. Apiya oto na pepageperen siran o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan. Ba kano di lebi a mala i kipantag a di so manga papanok?

27 Antawaa rekano i ba niyan mapekalendo a omor iyan sa apiya isa bo ka oras ko kipegawiden iyan on a akal?

28 “Na ino niyo pegawiden a akal so manga nditaren? Pandapati niyo o andamanaya i kapemangeto o manga obarobar ko pangomaan. Kena a ba siran dii nggagalebek aya pen o ba pepangaol sa penditaren iran.

29 Ogaid na teroon ko rekano a apiya so Solaiman a tanto a mala i kakawasaan na da a nditaren iyan a ba datar sa kapiya i paras o isa sangkai a manga obarobar.

30 Kagiya dii ndiditaran o Allah sa datar ai so paotanotan a sisii den imanto ogaid na kebisolan bo mapita, na ba di taralebi pen a penditaran kano niyan. Sayana kano a maito i paratiyaya!

31 "Kagiya ka maoto na di niyo pakaawida a akal iyo a di niyo dii teroon a 'Antonaa i kekan ami?' o di na 'Antonaa i keinom ami?' o di na 'Antonaa i mapendar ami?

32 Ka so langon taman ai na pananamaran komowa o manga kapir, na katawan den o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan a kailangan iyo angkai a manga nganin.

33 Ogaid na onai niyo managontaman so Ndatoan iyan ago so katomana niyo ko kabaya iyan na go rekano bo mambo kibegay angkai a manga nganin.

34 Kagiya ka maoto na di niyo pegawiden a akal o antonaa i mapenggolaola mapita, ka aden pen a pekatalingoma on a ipegawid a akal iyo. Kiyatangkaan rekano so kipegawiden a akal ko manga kamaregenan ko pekepantagan on a gawii.

MATIYO 7

So Kakokoma ko Ped

"Di niyo kokoma so ped, ka o ba kano mambo makokom.

2 Ka kokomen kano a datar o kapekokoma niyo ko ped, na saden sa ipekokom iyo kirana aya rekano den mambo kikokom.

3 "Ino ngka dii sagipaa so bayanek ko mata o pagari ngka a di ngka bo tatagoon sa ginawa so troso sa mata ngka?

4 Ino ngka peteroa ko pagari ngka a 'Pakikowaan ka raken so bayanek sa mata ngka,' amay ka aden bo a troso a matatago sa mata ngka?

5 Seka a dii magomanta! Daan ka a kowaa so troso sa mata ngka na go ka bo makailay piyapiya sa kakekowaa ngka ko bayanek ko mata o pagari ngka.

6 "Di niyo mbegi sa soti a nganin so manga aso, ka o ba kano iran baden atowi ago pangekeba. Na di niyo pagitogen so manga pirlas iyo ko danga o manga baboy, ka ba iran den ai pelomega.

Pangni kano, Pangiloba kano, Panonotok kano

7 "Pepamangni kano baden, ka mbegan kano bo. Mbabanog kano, ka pekatoon kano. Pepanonotok kano ko pintoan, ka pelekaan rekano.

8 Ka mbegan so oman i isa a pepamangni, na pekatoon so dii mbabanog, na pelekaan so pintoan ko pepanonotok.

9 "Ba aden a isa rekano a mbegan iyan sa ator so wata iyan o pepamangni sa paan?

10 O di na mbegan ka bes sa nipay o pepamangni sa seda?

11 Kena! Apiya pen manga baradosa kano na matao kano bo megay sa manga pipiya a pamemegayan ko manga wata iyo. Sabap san na so Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan na taralebi pen a pembegan iyan sa manga pipiya a nganin so pepamangni ron!

12 "Apiya antonaa i kabaya iyo a penggolaolaan rekano o ped na aya niyo kirana mambo nggolaola, ka guyai i kiyaompongan ko manga ndao o Kitab o Mosa ago so manga Sorat o manga nabi.

So Masimpit ago so Mabelang a Pintoan

13 "Okit kano ko masimpit a gimowa, ka mabelang so gimowa sa kanarakaan ago

madaya so lalan a isong on, na madakel a pegokit on.

14 Ogaid na maito so gimowa ago masimpit so lalan a isong ko kaoyagoyag, na maito a taw i pepakatoon sii.

So Kayo ago so Onga niyan

15 "Iktiyari niyo so di benar a pepekayag kon ko lalag o Allah, ka song siran rekano a pepanaliba sa manga bilibili, ogaid na datar siran sa paparangayan o manga wawaraw a manga iila a aso.

16 Aya niyo kirin kikilala na so ipegonga o manga galebek iran. Ibarat na so baleteken a pamomolan na di magonga sa obas, na so soroken a kayo na di magonga sa korma.

17 Oman i mapiya a kayo na pepamangonga sa mapiya, ogaid na so kayo a pekesakit na pegonga sa marata.

18 So mapiya a kayo na di pekaonga sa marata, na so kayo a pekesakit na di pekaonga sa mapiya.

19 Oman i kayo a di magonga sa mapiya na petaan ago ipagiton ko apoy.

20 Sabap san na aya niyo kikilala ko pepamangendao ko di benar na so ipegonga o manga galebek iran.

21 "Kena a ba so oman i isa a dii tero sa kadnan aken niyan na pekasoled ko Ndatoan o Allah, ka so bo so petoman ko kabaya o Ama aken a ndodoo sa kasorgaan.

22 Sii ko gawii a kapengokon na madakel a penggiraw raken sa 'Kadnan, Kadnan, sii ko ingaran ka na piyayag ami so manga lalag o Kadnan. Sii ko ingaran ka na piyakaliyo ami so manga saitan ko kisosookan, na madakel a manga ala i kabatowa a galebek a miyanggolaola ami sii ko ingaran ka.'

23 Na peteroon ko kirin a 'Di aken sekano katawan. Awa kano raken a dii nggolaola sa marata!'

So Maongangen ago so Lalang a dii Mbalay

24 "Oman i isa a pepakaneg sangkai a manga katero aken ago petomanen iyan na datar o maongangen a mama a biyangon iyan so walay niyan sii ko lakongan.

25 Miyoran sa mala, na pimbagiyawan so manga lawasaig, na somiyamber so mabager a ndo ago diyasengan iyan angkoto a walay, ogaid na da maoteng ka miyapagonay sii ko lakongan.

26 "Ogaid na oman i pepakaneg sangkai a manga katero aken ago di niyan tomanen na datar o lalang a mama a biyangon iyan so walay niyan sii ko peted.

27 Miyoran sa mala na pimbagiyawan so manga lawasaig, na somiyamber so mabager a ndo ago diyasengan iyan angkoto a walay na miyaoteng, na miyageba den sa tarotop!"

28 Kagiya makapasad mangosiyat si Isa ko madakel a taw na inipamemesa iran so manga ndao niyan,

29 Ka oonutan a kapaar so kapepangendao niyan, ka kena a ba datar o manga goro iran ko Kitab.

MATIYO 8

Piyakapiya i Isa so Mama a Pekebowa

Sii ko kapetondagay niyan ko bobongan na tanto a madakel a taw a miyamanondog on.

2 Na miyobay rekaniyan so sakataw a mama a pekebowa na somiyodiyod ko hadapan iyan ago tig iyan a "Sir, o kebaya ka, na mapekapiya ako ngka."

3 Kiyawa sekaniyan i Isa na siko iyan a tig iyan a "Kebaya ako. Miyakapiya ka den!"
Sakotika na miyada so bowa niyan

4 Na pitero on i Isa a "Iktiyari ngka o ba ngka ini matero ko apiya antawaa, ka ba ka den song ko imam na pakiilain ka on a lawas ka. Na sapaaten ka so soasoat a inisogo o Mosa a mipemataan ko manga taw a miyada so bowa ngka."

Piyakabager i Isa so Oripen o Olowan a Sondaro

5 Kagiya makaoma si Isa sa Kapirnaom na somiyong on so isa a Iromanen a olowan o manga sondaro. Miyangangampedian ki Isa

6 A tig iyan a "Sir, so oripen aken na makaiiga sa walay aken a mapaparalais so lawas iyan, na tanto a mararasay."

7 Tig i Isa a "Song ako ron ka pekapiyaan ko sekaniyan."

8 Na somimbag so olowan a "Naino Sir, ka kena a ba ako mapapatot sa kambolos ka ko walay aken. Ogaid na teroa ngka baden a pekapiya so oripen aken ka pekapiya den.

9 Ka saken na mama a mapenonogo o manga poporo aken na aden a mapenonogo aken mambo a manga sondaro. Amay ka teroon aken ko isa on a 'Lalakaw ka,' na melalakaw, na amay ka teroon aken ko ped a 'Song ka sii,' na song raken, na amay ka teroon aken ko oripen aken a 'Nggolaolaa ngka ini,' na penggolaolaan iyan."

10 So kiyanega sii i Isa na miyamemesa, na pitero iyan ko manga taw a pepamanondog rekaniyan a "Teroon ko rekano a mataan den a da den a miyatoot aken ko manga taw sa Israil a ba datar ai sa paratiyaya.

11 Teroon ko rekano a madakel a pemakaoma a poon sa sebangan ago sa sedepan a makipegatoang ko Ibrahim, Iskak, ago so Yakob sii ko Ndatoan sa Kasorgaan.

12 Ogaid na siran oto a pitiyagaran sangkoto a Ndatoan na ipelebad sa liyo roo ko maliboteng a ron siran pendidiyagaw a di ran dii pakakitebaan a ngipen iran.' "

13 Na pitero i Isa ko olowan a "Baling ka, ka kitoman den so paparatiyayaan ka." Na miyakapiya so oripen sangkoto den a oras.

Madakel a Miyapamakapiya i Isa

14 Somiyong si Isa ko walay i Pidro na miyailay niyan roo so panogangan a babay i Pidro a makaiiga a dii keyaw.

15 Tiyayongan i Isa a lima niyan na miyada on so mayaw. Na mimbowat sekaniyan na pisekasakaw niyan si Isa.

16 Kagiya perimon den na madakel a kisosookan a saitan a piyangowit rekaniyan o manga taw. Piyamakaliyo niyan so manga saitan a nggolalan ko katero bo, na piyamakapiya niyan so langon a pepanga sasakit.

17 Giyanan i kinitomanen ko pitero o Nabi Isayas a

'Kinowa niyan so manga gedamen tano
na inawidan iyan so manga paniyakit tano.'

So manga Taw a Kebaya Mamangonot ki Isa

18 Kagiya mailay i Isa so madakel a taw a lomilibet on na siyogo iyan so manga sokbat iyan sa ripag siran ko ranaw.

19 Na aden a isa a goro ko Kitab a miyobay rekaniyan a tig iyan a "Goro, magonot ako reka apiya anda ka song."

20 Somimbag si Isa a "So manga tingkalong na aden a manga lekowa iran, ago so manga papanok na aden a manga salag iran, ogaid na so Wata o Manosiya na da den a darpa a keigaan iyan."

21 Pitero rekaniyan o isa a sokbat a "Kadnan, peroa ngka a mbaling ako a daan, ka ipelebeng aken so ama aken."

22 Tig i Isa a "Pegonot ka raken, na awai ngka so miyamatay, ka kilebeng iran so miyamatay kirin."

Siyaparan i Isa so Sobosobo

23 Mida si Isa ko awang na miyonot on so manga sokbat iyan.

24 Na tekaw den somiyamber so mabager a sobosobo sii ko ranaw, na pesengkapen o manga begel so awang, ogaid na totorogen si Isa.

25 Miyobay ron so manga sokbat na piyokaw iran a tig iran a "Kadnan, sabeta kami ngka! Pekigaled tano!"

26 Pitero kirin i Isa a "Ino kano tanto a pekelek? Sayana kano a maito i paratiyaya!" Na mimbowat sekaniyan na siyaparan iyan so ndo ago so manga begel, na tanto den a lomingen.

27 Miyamemesa siran a tig iran a "Sasoson ai a mama? Ka apiya so ndo ago so manga begel na petoman rekaniyan."

Piyakapiya i Isa so Dowa kataw a Sosookan a Saitan

28 Kagiya makaoma siran ko sabala a ranaw sa inged o manga Gadarin na inalaw si Isa o dowa kataw a mama a sosookan a saitan. Miyakapoon siran ko manga pelebengan, na kagiya tanto siran a piyakalekelek na da a ba pekaraw mokit sangkoto a lalan.

29 Sarta den a kominisek siran a tig iran a "Hey Wata o Allah, antonaa i pagangin ka rekami? Ba ka sii somiyong sa kaperasaya ngka rekami sa da pen kaoma o miyatendo a gawii?"

30 Na aden a talon a madakel a manga baboy a dii mangangan a malo kirin mawatan.

31 Na miyangangampedian ki Isa so manga saitan a tig iran a "O pakaliyowa kami ngka na pakasooka kami ngka sangkoto a talon a manga baboy."

32 "Ikano kano roo den!" a tig i Isa. Na mililiyo siran ko manga mama na sarta a miyamanook ko manga baboy. Na miyalalagoy nggagaan so langon o manga baboy ko pampang na miyanga oolog ko ranaw na palaya siran den miyanga aled.

33 So kitatagikor ko manga baboy na miyamagapas siran ko siti na piyanitol iran roo so langon angkai a miyaolaola ago so kiyaokitan o kisosookan a manga mama.

34 Sabap sii na mililiyo so langon a taw sangkoto a siti ka songowan iran si Isa. Na kagiya mailay iran sekaniyan na piyangangampedian iran a mawa ko inged iran.

MATIYO 9

Piyakapiya i Isa so Taw a Mapaparalais so Lawas iyan

- Mida si Isa ko awang na komiyasoy romipag ko ranaw, na miyakaoma sa inged iyan.
- 2** Kagiya tomepad sekaniyan na inowitan o manga taw sa mama a mapaparalais so lawas iyan a miiga ko dalagan. Miyailay i Isa a aden a paratiyaya iran na pitero iyan ko mapaparalais a mama a "Pakapipiyya ngka a ginawa ngka, wata aken, ka kiyarilaan den so manga dosa ngka."
- 3** Ndodox so ped ko manga goro ko Kitab, na pitero iran ko manga ginawa iran a "Si aki ini na pepagitowitoon iyan so Allah!"
- 4** Katawan i Isa so mapipikir iran na tig iyan a "Ino niyo pepamikira angkanan a marata?
- 5** Anda i malebod? Ba so kateroa sangkai a mama sa 'Kiyarilaan den so manga dosa ngka,' o di na so kateroa on sa 'Mbowat ka na go ka lalakaw'?
- 6** Pekiilay aken rekano a so Wata o Manosiya na aden a kapaar iyan sii sa doniya sa kaperilai ko manga dosa." Na giyoto a pitero iyan ko mapaparalais a mama a "Mbowat ka. Awidi ngka so dalagan ka na baling ka."
- 7** Na mimbowat sekaniyan na miyaling.
- 8** Kagiya mailay ai o madakel a taw na miyanga aalek siran, na biyantog iran so Allah a migay sangkanan a kaapar ko manosiya.

Tiyawag i Isa si Matiyo

- 9** Miyawa si Isa sangkoto a darpa na sii ko kapelalakaw niyan na miyailay niyan so isa a panenekat sa bowis a aya ngaran iyan na si Matiyo a moontod ko darpa a pepanekatan ko bowis. Pitero on i Isa a "Pegonot ka raken," na gomianat si Matiyo na miyonot on.
- 10** Sii ko kapekan i Isa roo ko walay i Matiyo na madakel a panenekat sa bowis ago manga baradosa a miyakaoma a miyatoang siran ki Isa ago so manga sokbat iyan.
- 11** Kagiya mailay ai o manga Parisi na iniise iran ko manga sokbat iyan a "Ino dii pakipamagatoang so goro niyo ko manga panenekat sa bowis ago manga baradosa?"
- 12** Miyaneg siran i Isa na somimbag sekaniyan a "So manga pipiya i lawas na di iran kailangan so pamomolong, ka so bo so pepanga sasakit.
- 13** Lalakaw kano na paganada niyo o antonaa i maana angkai a kitab a 'Aya kabaya aken na limo, a kena a ba so ipesepaat a manga korban.' Kena a ba ako sii somiyong sa katewaga ko ko manga oontol, ka so manga baradosa."

So Pakaise makapantag ko Kapowasa

- 14** Oriyan oto na somiyong ki Isa so manga sokbat i Yahiya a Pananalawat na iniise iran on a "Ino sekami ago so manga Parisi a dii powasa, na so manga sokbat ka na di pepowasa?"
- 15** Pitero kirin i Isa a "So manga biyantowan ko kakewing na ba patot a makamboboko sii ko kaaped kirin pen o mangangaroma? Kena, ogaid na pekaoma so manga gawii a kebelag kirin so mangangaroma, na giyanan i kapepowasa iran.
- 16** "Da a taw a ba niyan tepii so miyaronot a nditaren sa bago a dinis. Ka amay ka komengkeng so initapi on na baden kitaralo so kabeberat o nditaren.
- 17** So mambo so bago a arak na di tegoon ko miyaronot a pananagoay a kobal a ayam, ka o manggolaola oto na kebensi so kobal, na keodod so arak ago kebinasa so pananagoay. Kena, ka so bago a arak na sii tegoa ko bago a pananagoay, na palaya den kemboway."

So Miyatay a Bago a Taw ago so Babay a Tetalogedam

18 Sii ko di sii pen dii kateroa i Isa na aden a miyakaoma on a olowan a somiyodiyod ki Isa, na tig iyan a "Gopen miyatay so wata aken a babay. Ogaid na onot ka raken na dapaneten ka on a lima ngka, ka keoyag sekaniyan bo."

19 Na gomiyamat si Isa na miyonot siran on ago so manga sokbat iyan.

20 Na sarta den a so isa a babay a miyakasapolo ago dowa ragon a kaperogoi ron na miyobay ko katatalikodan i Isa na siko iyan so sagayadan o kimon iyan.

21 Ka pitero iyan sa ginawa niyan a "Asar a maseko aken so nditaren iyan na pekapiya ako den."

22 Dominingil si Isa na miyailay niyan so babay na tig iyan a "Pakapipiyyaa ngka a ginawa ngka, wata aken, ka so paratiyaya ngka na aya ngka inipakabager." Na sii den sa oras oto na miyakapiya den angkoto a babay.

23 Miyakaoma si Isa ko walay o olowan na kagiya mailay niyan so dii mamanginsi ago so madakel a taw a magogorigaw

24 Na tig iyan a "Liyo kano langon! Da matay so wata, ka totorogen baden." Na so kiyanega iran sii na inikekala iran si Isa.

25 Kagiya mapakaliyo den so madakel a taw na somiyoled si Isa ko rowang o wata na kiyapetan iyan sa lima, na mimbowat so wata.

26 Na so totol mipantag sii na lomiyangkap sangkoto a dalem a inged.

Piyakapiya i Isa so Bota ago so Amang

27 Miyawa roo si Isa na sii ko kapelalakaw niyan na petondog on so dowa kataw a bota a mama a ipepelalis iran a "Kapediin kami ngka, Wata o Daod."

28 Kagiya somoled sekaniyan ko walay na miyobay rekaniyan so manga bota na iniise kiran i Isa a "Ba niyo paratiyaya a kegaga ko ai nggolaola?"

Tig iran a "Oway, Kadnan."

29 Na siko i Isa so manga mata iran a tig iyan a "Sabap ko paratiyaya niyo na ketoman so kabaya iyo",

30 Na miyakailay siran den. Na inilalang kiran i Isa a "O ba niyo ai pakitokawi ko ped.

31 Ogaid na lomyalakaw siran na ba iran den piyakalangkap so totol makapantag ki Isa sangkoto a dalem a inged.

32 Kagiya maipos siran na aden a manga taw a miwit ki Isa sa mama a miyaamang sabap sa sosookan a saitan.

33 Kagiya mapakaliyo i Isa so saitan na miyakatero angkoto a mama. Na miyamemesa so manga taw a tig iran a "Da den a ba tano miyailay a datar ai sa inged a Israil."

34 Ogaid na pitero o manga Parisi a "Pepakaliyon iyan so manga saitan a nggolalan ko kapaar o dato o manga saitan."

Inikapedi i Isa so Madakel a taw

35 Inipanagad i Isa so langon a mala maito a inged a pepamangendao sii ko manga sinagoga iran ago pepakalangkapen iyan so Mapiya a Totol makapantag ko Ndatoan o Allah. Pepamakapiyaan iyan pen so oman i pekesakit a apiya antonaa i paniyakit iran o di na gedamen.

36 Kagiya mailay niyan so madakel a taw na tanto niyan siran a inikapedi, ka

kareregenan siran a da a ba on pekatabang a datar o manga bilibili a da a ba on tomatagikor.

37 Na pitero iyan ko manga sokbat iyan a "Madakel a peragonen, ogaid na maito so di ron dii nggagalebek.

38 Sabap san na pangangarapan kano ko Kadnan a kirek ko peragonen; pangniya niyo ron a pakasongen iyan roo so ped pen a gomagalebek a makaperagon on.

MATIYO 10

Pinili i Isa so Sapolago Dowa a manga Siyogo

Tinimo i Isa so sapolago dowa a manga sokbat iyan na bigan iyan siran sa kapaar sa kapakaliyowa iran ko manga saitan ko kisosookan ago so kapakapiyaa iran ko oman i pisosongan a gedamen ago paniyakit.

2 Giyai i manga ngaran o sapolago dowa a siyogo: paganay ron si Simon a bebetowan sa Pidro ago so pagari niyan a si Andriyo, si Santiyago ago so pagari niyan a si Yahiya a manga wata i Sibidi,

3 Si Pilipi ago si Bartolomiyo, si Tomas ago si Matiyo a panenekat sa bowis, si Santiyago a wata i Alpayo, si Tadiyos,

4 Si Simon a mala i paninindeg, ago si Yodas Iskariyot a aya tominipo ki Isa.

Siyogo i Isa so manga Sokbat

5 Piyakalalakaw i Isa angkai a sapolago dowa na ininsaratan iyan siran a tig iyan a "Di kano song ko kena a ba manga Yahodi, o di na sii ko apiya antonaa a inged o manga Isamariyan.

6 Ka songowi niyo baden so manga taw sa Israel a miyanga dadadag a datar o manga bilibili.

7 Sii ko kapelalakaw niyo na pakalangkapa niyo a 'Miyakarani den so Ndatoan o Allah.'

8 Pakapiyaa niyo so pepanga sasakit, pangoyaga niyo so miyamatay, pamakapiyaa niyo so pepanga bobowa, na pamakaliyowa niyo so manga saitan ko kisosookan.

Miyakatarima kano a da a bayad iyan, na pepamemegay kano mambo a di kebayadan.

9 Di kano pagawid sa bolawan, pirak o di na apiya antonaa kowarta sii ko pitaka iyo.

10 Di kano pagawid sa pontir sii ko lalakaw niyo, o di na ilisan, o di na tinilas, o di na teken. Ka so gomagalebek na patot a mbegan sa ikeoyag iyan.

11 "Igira a miyakaoma kano ko isa a inged a mala o di na maito na pangiloba kano roo sa pagaadatan a taw, na ron kano den kaden taman sa kaawa iyo sangkoto a inged.

12 Amay ka soled kano ko walay na salama iyo.

13 O mapapatot so walay na begaken iyo ron so salam iyo a kalilintad. Ogaid na o di mapapatot na bawia niyo so salam iyo.

14 O aden a walay o di na inged a di rekano terima ago di iran pemakinegen so manga katero iyo, na popoga niyo so bayanek ko ai niyo amay ka magawa kano ron.

15 Teroon ko rekano a mataan den a sii ko alongan a kapengokom na lebi pen a makep so kandanega ko inged a Sodom ago giya Gomorah a di so kandanega sa inged oto!

So Pekatalingoma a manga Kasatroan

16 "Pamakineg kano! Sogoon ko sekano a datar o manga bilibili sii ko look o manga

wawaraw a aso. Sabap san na pananggila kano a datar o manga nipay, ago pakaliwanaga niyo so manga poso iyo a datar o manga marapatik.

17 Ogaid na iiktiyar kano, ka aden a manga taw a ndakep rekano a magowit rekano ko kokoman, na pemadasan kano iran sii ko manga sinagoga iran.

18 Pemakadarpaan kano iran ko manga gobirnador ago manga dato sabap raken. Giyanan i kakeparo niyo sa kapeseksii niyo raken ko hadapan iran ago sii ko kena a ba manga Yahodi.

19 Ogaid na amay ka mawit kano iran roo na di niyo pagawiden a akal o antonaa i peteroon iyo, o di na andamanaya i kapeteroa niyo ron. Ka sii sangkoto a oras na kipansir rekano so mapetero iyo.

20 Ka kena ini a ba rekano pekapoon, ka so Roh o Ama iyo na pakipetero iyan rekano.

21 “Peladen o manga taw so tito iran a manga pagari kaan mabono, na datar oto mambo a kapelada o manga ama ko manga wata iran. So manga wata na makiperidoay ko manga lokes iran na pekipamono iran siran.

22 Ikegowad kano o langon a taw sabap raken, ogaid na so taw a pekatiger sa taman sa kaposan na aya kesabet.

23 Amay ka pesatroon kano ko isa a inged na pagapas kano ko ped a inged. Ka teroon ko rekano a mataan den a di niyo kepasad a kapepanadai niyo ko langon a inged sa Israel sa di pen kapekaoma o Wata o Manosiya.

24 “Da a morit a ba lawan ko goro niyan ago da a oripen a ba lawan ko kadnan iyan.

25 Kasosokodan ko morit o kebaloy a datar o goro niyan, ago so oripen na kebaloy a datar o kadnan iyan. O pembetowi o manga taw so olowan ko pamiliya sa Iblis na lebi pen a marata so imbeto iran ko ped ko pamiliya!

Antawaa i Patot a Ikelek

26 “Di niyo keleken angkoto a manga taw. Ka oman i pageemaan na kipayag bo, na oman i misosolen na ketokawan bo.

27 So di aken rekano dii teroon sii ko maliboteng, na teroa niyo bo sii ko maliwanag. Na so ipepamagtonga ko tangila niyo, na pakalangkapa niyo a poon ko poro o manga walay.

28 Di niyo keleken so siran oto a pepamono ko lawas a di siran pekagaga mono ko niyawa. Ka aya niyo kaleken na so Allah a pekagaga minasa ko niyawa ago so lawas roo sa kanarakaan.

29 So dowa timan a kenti na ba di pepesaa sa salad a kowarta? Oway, ogaid na apiya so satiman on na di keolog ko lopa o di katao o Ama iyo.

30 Na sekano peman na apiya so bok sa olo niyo na palaya den bilangan.

31 Kagiya ka maoto na di kano pekelek, ka lebi kano a mala i bali a di so madakel a kenti.

32 “Apiya antawaa i pepamataanan iyan ko hadapan o manga taw a rek aken sekaniyan, na aya ko mambo pemataanan sii ko hadapan o Ama aken roo sa kasorgaan.

33 Na apiya antawaa i ipepelaw ako niyan ko hadapan o manga taw, na ipelaw aken mambo ko hadapan o Ama aken a roo sa kasorgaan.

Kena a ba Kalilintad ka Pedang

34 “Di niyo pipikira i ba aya inisong aken sii na pagowitan ko sa kalilintad so doniya. Kena a ba aka sii somiyong kaan aka ron makawit sa kalilintad, ka pedang.

35 Ka somiyong ako sii kaan aken mapakasorang so wata a mama ko ama iyan, ago so mambo so wata a babay ko ina iyan, ago so pen so miyakamong a babay ko panogangan iyan a babay.

36 Na aya kebaloy a soranga o taw na so manga ped ko pamilya niyan.

37 "So taw a lebi pen a kapekebabayai niyan ko ama iyan o di na ina iyan a di saken na kena a ba mapapatot a kaom aken. Na so taw a lebi pen a kapekebabayai niyan ko wata iyan a mama o di na babay a di saken na kena a ba mapapatot a kaom aken.

38 Apiya antawaa i di niyan posain so kros iyan ago pegonot raken na kena a ba mapapatot a kaom aken.

39 Apiya antawaa i pekekamal iyan so kaoyagoyag iyan na pelagaan iyan baden. Na apiya antawaa i iperila iyan so kaoyagoyag iyan sabap raken na kekamal iyan.

Manga Imbalas

40 "So taw a terima rekano na saken i peterimaan iyan. Na so terima raken na so somiyogo raken na aya niyan peterimaan.

41 So terima ko siyogo o Allah sabap ko kiyasogoa on na kibalas on so datar o kibalas ko siyogo o Allah. Na so terima ko maontol a taw sabap ko kaontol iyan na kibalas on so datar o kibalas ko maontol a taw.

42 Na apiya antawaa i megay sa apiya matag bo paginomen a matenggaw a ig ko isa sangkai a mitatanan a manga kaom aken sabap sa kaom aken sekaniyan, na teroon ko rekano a mataan den a kebalasan sekaniyan."

MATIYO 11

Si Isa ago si Yahiya a Pananalawat

Kagiya mapasad minsarat i Isa so sapolo ago dowa a sokbat iyan na inawaan iyan angkoto a darpa na lomiyalakaw a pepangendao ago pepangosiyat sii ko midadair on a manga inged.

2 Kagiya maneg i Yahiya a Pananalawat roo sa kalaboso so makapantag ko manga galebek o Al Masih na piyakasong iyan ki Isa so ped ko manga sokbat iyan.

3 Na iniiise iran ki Isa a "Ba seka so ptero i Yahiya a pekaoma, o di na ba aden a salakaw a disomala a ba ami pen penayawa?"

4 Somimbag si Isa a "Kasoy kano ki Yahiya na panotola niyo ron so pepanga aneg iyo ago pepanga iilay;

5 So manga bota na pepamakailay, so manga sadir na pepamakalalakaw, so pepanga bobowa na pepamakapiyaan, so manga bengel na pepamakaneg, so miyamatay na pepanga ooyag, ago pepakalangkapen so Mapiya a Totol ko manga miskin.

6 Rarakmatan so apiya antawaa i di den keda so paratiyaya niyan raken."

7 Sii ko kapekesoy o manga sokbat i Yahiya na ptero i Isa ko madakel a taw mipantag ki Yahiya a "Sii ko kiyasong iyo ki Yahiya roo ko mitataog a kaden na antonaa i pipikiren iyo a pagilain iyo? Ba so taw a lagid o gi a pekipipapipay o ndo?

8 Antonaa bes i siyongowan iyo roo a pagilain iyo? Ba so mama a ndiditar sa mapiya? Kena. Siran oto a ndiditar sa mapiya na roo kibabaling ko manga torogan o dato!

9 Teroa niyo raken o antonaa bes i siyongowan iyo roo a pagilain. Ba nabi? Oway, na teroon ko rekano a lawan sekaniyan pen ko nabi.

10 Sekaniyan na aya minisorat ko Kitab a:

'Sogoon ko so talasogoay aken a keona a di seka
a pekatiyagar ko lalan a pagokitan ka.'

11 "Teroon ko rekano a mataan den a so kalangolangon a manosiya na da a isa kiran bo a ba lawan ki Yahiya a Pananalawat. Ogaid na so lebi a mitatanan a taw ko Ndatoan o Allah na lawan rekaniyan pen.

12 Ipoon ko masa i Yahiya a Pananalawat taman imanto na matetegel a kapepakalaolada ko Ndatoan o Allah, na so manga tetegel a taw na pemaasen iran a kapepekasoled iran on.

13 Ka so langon a manga nabi ago so Kitab o Mosa na miyaalamat iran so makapantag sii taman ko kiyapakaoma i Yahiya.

14 Na o kebayaan iyo ai tomarima na sekaniyan si Iliyas a inalamat iran a pekaoma.

15 So aden a tangila niyan na pamakineg baden!"

16 "Antonaa i keibaratan ko sangkai a manga taw a kapapantagan sangkai a masa? Datar siran o manga wata a dii nggitagita sa padian a ipepelalis iran ko manga ped iran a

17 Mimboniboniyan kami sa kakewing para rekano, na da kano sesyaw. Na miyakamboko kami ko lalantangen, na da kano goraok.'

18 Kagiya makaoma si Yahiya na mipowasa ago da inom sa arak, na pitero o manga taw a sosookan sekaniyan a saitan.

19 Ogaid na miyakaoma so Wata o Manosiya a pekan ago peginom, na di iran dii teroon a 'Ilaya niyo man angkai a bosaw ago tamereg, a ginawai o manga panenekat sa bowis ago manga baradosa!' Ogaid na so ongangan na pekemataanan a ontol a nggolalan ko pekeondasan o manga galebek iyan."

So manga Siti a da Pamaratiyaya

20 Na taros a pimbongetan i Isa so manga siti a ron iyan pinggolaola so kadakelan ko manga ala i kabatowa a galebek iyan, ka da talikodi o manga taw ron so manga dosa iran.

21 Pitero iyan a "Kemorkaan kano a manga taw sa Korasin! Kemorkaan kano san sa Bitsaida! Ka o so manga ala i kabatowa a galebek a miyanggolaola rekano san na sii miyanggolaola sa Tiro ago sa Sidon, na so manga taw ron na miyatey den o kowan a kiyatalikodan iran so manga dosa iran a somosolot siran sa sako ago pegombiyan iran a olo iran.

22 Kagiya ka maoto na teroon ko rekano a sii ko gawii a kapengokom na lebi pen a makep so kandanega ko manga taw sa Tiro ago sa Sidon a di so kandanega rekano.

23 Na sekano mambo san sa Kapirnaom, ba kano kipangkat taman sa kasorgaan? Kena, ka sii kano kibaba taman sa kanarakaan. Ka o so manga ala i kabatowa a galebek a miyanggolaola rekano san na sii miyanggolaola sa Sodom na sesaya pen o kowan imanto.

24 Na teroon ko rekano a sii ko alongan a kapengokom na makep a kandanega ko manga taw sa Sodom a di so kandanega rekano."

So Kapakadeke o Kikadodokawan

25 Samaoto na pitero i Isa a "Hey Ama, a Kadnan o kasorgaan ago so doniya, pepedin ko seka, ka so manga nganin a piyagma a ka ko manga oongangen ago so manga ala i katao na piyayag ka ko da a manga peleng iyan.

- 26** Mataan den, Ama, a miyanggolaola ngka ini ka aya ngka kabaya ago inikasoat.
- 27** "So Ama aken na inisarig iyan raken so langon taman. Da a ba matao ko Wata a rowar ko Ama, na da a ba matao ko Ama a rowar ko Wata ago so siran oto a kabaya o Wata a peyagan iyan ko Ama.
- 28** "Sekano langon a dodoxawan maawid ko mapened a poposain iyo na song kano raken, ka pekadekeen ko sekano.
- 29** Sanganen iyo so kokoong aken na pakipangendao kano raken, ka makapediin ako ago pepangalimbabaan, na pekadeke kano.
- 30** Ka so kokoong aken na malebod, na makep so pekiposai aken rekano."

MATIYO 12

So dii Mbayabaya ko Gawii a Idedeke

- Miyakaisa a Gawii a Idedeke na pelalakaw si Isa a pegokit ko manga pangomaan. Pepanga aaor so manga sokbat iyan na miyangowa siran ko manga saway o bantad na piyangangan iran.
- 2** Kagiya mailay ai o manga Parisi na pitero iran ki Isa a "Ilaya ngka man, ka so manga sokbat ka na di ran dii nggolaolaan so da sa Kitab i ba nggolaola ko Gawii a Idedeke."
- 3** Ogaid na pitero kiran i Isa a "Ba niyo da mabatiya so pinggolaola i Daod isako pepanga aaor siran ago so manga kaom iyan?
- 4** Somiyoled sekaniyan ko Walay o Allah na komiyan sekaniyan ko paan a isasapaat ko Allah, apiya da sa Kitab i ba niyan kana o di na so manga kaom iyan, ka so bo so manga imam i mapaparo a koman on.
- 5** Na ba niyo da mabatiya ko Kitab o Mosa a sii ko oman Gawii a Idedeke na so manga imam sii ko Timplo na pesogoken iran so kokoman o Gawii a Idedeke ko di ran on dii kanggalebek, ogaid na kena a ba siran miyakasela?
- 6** Teroon ko rekano a sisii den so lawan pen ko Timplo.
- 7** O sabota niyo so maana angkai a kitab a 'Aya kabaya aken na limo, a kena a ba so ipesepaat a manga korban, na di niyo kedaway so da a sala iyan.
- 8** Ka so Wata o Manosiya na aya dii mbayabaya ko Gawii a Idedeke."

So Mama a Mikempis a Lima niyan

- 9** Miyawa si Isa sangkoto a darpa na somiyoled ko isa a sinagoga iran,
- 10** Na aden a mama roo a kekampis a lima niyan. Kagiya kabaya o manga Parisi a midimanda iran si Isa na iniise iran on a "Ba sisii ko Kitab so kapamolong sii ko Gawii a Idedeke?"
- 11** Somimbag si Isa a "So apiya antawaa rekano a aden a isa bo a bilibili niyan a miyaolog ko galebo sii ko Gawii a Idedeke, na ba niyan di kepeti ago kowaan iyan on?
- 12** Na lebi pen a mala i bali so taw a di so bilibili! Sabap san na sisii ko Kitab so dii kanggolaola ko mapiya igira a Gawii a Idedeke."
- 13** Na pitero iyan ko mama a "Betera ngka a lima ngka," na biter iyan na miyakapiya den a lima niyan a datar o sabala on.
- 14** Ogaid na miyawa roo so manga Parisi na miyagopakat siran o andamanaya i kambonoa iran ki Isa.

So Miyapili a Origen o Allah

15 Katawan ai i Isa na inawaan iyan a inged oto na madakel a taw a miyamanondog rekaniyan. Piyamakapiyaan iyan langon so pepanga sasakit

16 Na liyalangan iyan siran sa o ba iran pakitokawi o antawaa sekaniyan.

17 Giyanan i kinitoman o pitero o Nabi Isayas a

18 "Kataya so oripen aken a pinili aken,
a so pekebabayaan ko a ikasosoat aken.

Pekatanaan ko rekaniyan so Roh aken,
na pekalangkapen iyan so matito a kokoman ko manga nasiyon.

19 Di sekaniyan makipepapawala o di na pelalis,
aya pen o ba aden a pekaneg ko lagam iyan sii ko manga lalan.

20 So miyagomek a sesed na di niyan potolen,
aya pen o ba niyan parenga so pepemereperek a solo
taman sa di niyan mapakadaag so matito a kokoman.

21 Na so ingaran iyan na aya serigan o langon o manga nasiyon."

Si Isa ago so Dato o manga Saitan

22 Na inowitan o manga taw si Isa sa mama a miyabota ago miyaamang sabap sa sosookan a saitan. Piyakapiya sekaniyan i Isa na miyakatero ago miyakailay.

23 Na miyamemesa so langon o manga taw na iniise iran a "Sekaniyan nda so Wata o Daod?"

24 Kagiya maneg ai o manga Parisi na pitero iran a "Aya bo a kapepakaliyowa niyan ko manga saitan ko kisosookan na nggolalan ko kapaar o Iblis a dato o manga saitan."

25 Katawan i Isa so mapipikir iran na pitero iyan kirian a "Oman i isa ka ndatoan a maooparik a pepamagonaya tidawa so manga taw ron na kebinasa. Na oman i inged o di na isa ka walay a mbabagiay a mamagonaya sosopaka so manga taw ron na di kemboway.

26 O pepakaliyowa o Iblis so manga saitan na makasopaka so manga sabaad ko ndatoan iyan, na andamanaya i kakemboway niyan?

27 O pepakaliyowa ko ko manga saitan a nggolalan ko kapaar o Iblis, na antonaa i kapaar a dii inggolalan o manga kaom iyo ko kapepakaliyowa iran on? Kagiya ka maoto na so di ran dii nggolaolaan na aya poriba sa ribat kano.

28 Ogaid na o pepakaliyowa ko ko manga saitan a nggolalan ko Roh o Allah na miyakatalingoma rekano den so Ndatoan o Allah.

29 "Andamanaya i kapekasoled o taw ko walay o mabager a mama a pemanekew ko manga tamok iyan o di niyan daan a mapatong so mabager a mama? Ka giyanan bo i kakepanekewa niyan ko tamok iyan.

30 "So kena a ba raken tomatampil na makasopak raken. Na so di raken magogop makipetimo na baden makapembelabelag.

31 Sabap sii na teroon ko rekano a kirila ko manga taw so oman i dosa iran ago so miyatero iran a ipepakaito. Ogaid na so kiyapagitowitoa ko Soti a Roh na di den kerilaan.

32 Apiya antawaa i makapetero sa sopak ko Wata o Manosiya na kerilaan. Ogaid na apiya antawaa i makapetero sa sopak ko Soti a Roh na di den perilaan sangkai a masa o di na sa maori a alongan.

So Kayo ago so Onga niyan

33 "O ibilang iyo a mapiya so onga o kayo na mapiya oto a kayo, na o ibilang iyo a marata so onga o kayo na marata oto a kayo. Ka so onga o kayo na aya on kitendo.

34 Sekano a manga nipay, andamanaya i kapetero iyo sa manga pipiya a nganin a manga rarata kano? Ka saden sa mipepeno ko poso na aya mambo dii teroon o ngari.

35 So mapiya a taw na pepakaliyon iyan so manga pipiya a nganin a poon ko mapiya a matatago ko poso iyan. Na so marata a taw na pepakaliyon iyan so marata a poon ko marata a matatago ko poso iyan.

36 "Teroon ko rekano a oman i basa a da a lalaw niyan a miyatero o manga taw na isomariya kirian sii ko gawii a kapengokom.

37 Ka so manga katero o ka na aya reka ikokom, o da a sala a ka, o di na miyakasela."

So Pangni ko Piyakamemesa a Nanao

38 Na so ped ko manga goro ko Kitab ago manga Parisi na pitero iran ki Isa a "Goro, kabaya ami a pakailain kami ngka sa piyakamemesa a nanao."

39 Ogaid na pitero iyan kirian a "So manga rarata a taw a tomiyalikod ko Allah na aya pepamangni sa piyakamemesa a nanao! Ogaid na da a nanao a ba kirian imbegay a rowar ko piyakamemesa a nanao a miyaolaola o Nabi Yonas.

40 Ka madadalem si Yonas ko tiyan o miyakaselasela a seda ko miyakatelo ka kadadaondaw ago miyakatelo ka kagagawii, na datar oto mambo a so Wata o Manosiya na kedalem ko lembak o doniya ko makatelo ka kadadaondaw ago makatelo ka kagagawii.

41 Sii ko gawii a kapengokom na pemangembowat so manga taw sa Ninibah na selaan iran so manga taw a kapapantagan sangkai a masa, ka tiyalikodan o manga taw sa Ninibah so manga dosa iran sii ko kiyanega iran ko ipe pangosiyat o Yonas. Na imanto na sisii den so lawan pen ki Yonas.

42 Sii ko gawii a kapengokom na pembangon so Bai sa Pagabagatan na selaan iyan so kapapantagan ai a manga taw, ka lomiyalakaw sekaniyan a poon sa tanto a mawatan a inged kaan makapamakineg ko ongangan i Solaiman. Na imanto na sisii den so lawan pen ki Solaiman!

So Kiyakasoy o Saitan

43 "Amay ka lomiyo so isa a saitan ko lawas o taw na pepe genebeneb ko kamara a manga darpa a dii mbabanog sa kedekeean iyan, ogaid na di on pekatoon.

44 Na giyoto a peteroon iyan a 'Kesoy ako baden ko andang a babalingan aken a inawaan ko.' Na amay ka makakasoy ron na keoma niyan ai a da kabalingi, lompiyo ago matatanor.

45 Mandiyadi na melalakaw peroman na pekionot sa pito a ped a saitan a lebi pen a marata a di sekaniyan, na pemanoled siran a mbeling roo. Na lebi pen a marata so a mapembetad angkoto a taw a di isako paganay. Giyai mambo i keokitan o kapapantagan a manga rarata a taw."

So Ina i Isa ago so manga Pagari niyan

46 Sii ko di pen dii katero i Isa ko madakel a taw na miyakaoma si ina iyan ago so manga pagari niyan. Kititindeg siran roo sa liyo a kebayaan iran sekaniyan mimbitiyarai.

47 Pitero on o sakataw a mama a "Si ina a ka ago so manga pagari ngka na kititindeg sa liyo a kebaya siran reka makimbitiyarai."

48 Somimbag si Isa a "Antawaa i ina aken ago antawaa i manga pagari aken?"

49 Na initoro iyan so manga sokbat iyan a tig iyan a "Katii so ina aken ago manga pagari aken.

50 Ka apiya antawaa i dii nggolaola sa kabaya o Ama aken a ndodoo sa kasorgaan na aya ken pagari a mama, pagari a babay ago ina aken."

MATIYO 13

So Bayambayan makapantag ko Peseod

Sii sangkoto a gawii na lominiyo si Isa ko walay na somiyong ko kilid a ranaw na miyontod roo.

2 Tanto a madakel a manga taw a mitimotimo on, na sabap sii na miyageda sekaniyan ko isa a awang na miyontod on, na roo kititindeg so langon o madakel a taw ko ipameted ko kilid a ranaw.

3 Madakel a pitero iyan kiran a miyakaokit sa bayambayan. Tig iyan a "Somiyong so taribasok ko lopa iyan ka seod.

4 Sii ko kipepiriken iyan ko oniin na sii minisogat so ped on ko lalan, na miyamakaoma so manga papanok na piyanoka iran ai.

5 So ped ko oniin na sii minisogat ko saliwatchon a lopa, na magaan a kiyalonaw niyan ka kena a ba madalem a bote on.

6 Ogaid na kagiya somebang so alongan na kiyarantian so manga pamomolan, na miyanga lalayon ai ka kagiya da mamakambekaw piyapiya.

7 So ped pen ko oniin na sii minisogat ko soroken a lopa, na miyamangeto so manga sorok na tiyanongan iyan so manga pamomolan.

8 Ogaid na so sabagi ko oniin na sii minisogat ko masibokar a lopa na miyamangeto. So ped on na miyamangonga sa mbabagatos, so ped na ndenempolo, ago so pen so ped na tetelopolo.

9 So aden a tangila niyan na pamakineg baden!"

So Antap o manga Bayambayan

10 Miyobay ki Isa so manga sokbat na iniise iran a "Ino a so di ngka dii teroon ko manga taw na pepakaokiten ka ko manga bayambayan?"

11 Somimbag si Isa a "Miyaparo rekano so kaketokawi niyo ko manga pageemaan makapantag ko Ndatoan o Allah, ogaid na kena ini a ba kiran miyaparo.

12 Ka apiya antawaa i aden a rek iyan na mbegan pen, na kitaralo so rek iyan. Ogaid na so da a rek iyan na apiya so maito bo a rek iyan na kowaan on.

13 Giyai i sabap a pepakaokiten ko ko manga bayambayan so di aken kiran dii teroon, ka kagiya

'Apiya pen pepangilailay siran na di siran pemakailay,
na apiya pen pepamakineg siran na di siran pemakaneg
o di na pemakasabot.'

14 Sii kiran den minitoman so miyaalamat o Nabi Isayas a tig iyan a

'Pepamakineg kano ago pepamakineg kano peparoman
ogaid na di kano den pekasabot;
na pepangilailay kano ago pepangilailay kano peparoman
ogaid na di kano den pekakilala.

15 Ka giyangkai a manga taw na miyamakategas a olo iran,
na inolen iran a manga tangila iran,
ago pinideng iran a manga mata iran;
ka o di giyoto na mamakailay so manga mata iran,
makaaneg so manga tangila iran,
ago makasasabot so manga poso iran
na makapeteklid siran kaan aken mapakapiya.'

16 "Ogaid na sekano peman na rarakmatan kano ka pepakailay so manga mata niyo ago
pepakaneg so manga tangila niyo.

17 Teroon ko rekano a mataan den a madakel a manga nabi ago manga oontol a taw a
inikadali iran a kailaya iran ko pekeilay niyo ogaid na da iran mailay, ago so kakenega
iran ko pepamakinegen iyo ogaid na da iran maneg."

So Osayan ko Bayambayanan makapantag ko Peseod

18 "Na pamakinega niyo so kapagosaya ko bayambayanan ko peseod.

19 Igira a aden a pepakaneg ko katero makapantag ko Ndatoan o Allah a di niyan bo
seboten, na pekaoma so Iblis na pagagaon iyan so katero a inisaod ko poso iyan. Giyanan
so oniin a minipirik ko lalan.

20 So oniin a minipirik ko saliwaton a lopa na aya ibarat o taw a miyakaneg ko katero na
sarta a tiyarima iyan sa kapekebabaya.

21 Ogaid na da ini makambekaw ko poso iyan, na di sekaniyan tetas. Ka amay ka
pekatalingoma so simoket o di na kasatroan sabap ko katero, na sarta a telikodan iyan.

22 So oniin a minipirik ko soroken a otan na aya ibarat o taw a miyakaneg ko katero,
ogaid na so manga iaawid a akal iyan makapantag ko kapepaginetaw niyan, ago so
kababaya ko manga tamok, na pekatanong ko katero na di pekaonga.

23 So oniin a minipirik ko masibokar a lopa na aya ibarat o taw a miyakaneg ko katero
ago miyakasabot on. Na magonga sekaniyan sa mbabagatos, o di na ndenempolo, o di na
tetelopolo."

So Bayambayanan makapantag ko Marata a Otan

24 Piyanitol kiran i Isa so ped a bayambayanan a: "So Ndatoan o Allah na kiibarat ko
mama a somiyaod sa mapiya a oniin sii ko lopa iyan.

25 Ogaid na sii ko katotoroga kiran langon na somiyong on so ridoay niyan na somiyaod
on sa oniin a marata a otan a minisembor ko bantad, na miyalagoy.

26 Kagiya makalonaw so bantad ago mipoon den monga, na romitok mambo so otan.

27 "So manga talasogoay o taribasok na somiyong on a tig iran a 'Sir, ba ngka da saoden
so mapiya a oniin ko lopa a ka? Na anda miyakapoon so marata a otan?"

28 " 'Aden a ridoay tano a minggolaola sii.' a inisembag iyan.

"Na iniise o manga talasogoay a 'Ba ngka kabaya a pamadoten ami so manga otan?'

29 "Tig iyan a 'Di, ka sii ko kapepamadota niyo ko otan na o ba niyo baden mirakes on so bantad.

30 Pakaperengana niyo pasin meto so otan ago so bantad taman sa kaperagona on, ka teroon ko bo ko peraragon a 'Onai niyo madot so manga otan na bekesa niyo ago totonga niyo, na go niyo bo panimoa so bantad na tagoa niyo ko taliyong aken.' "

So Bayambayan makapantag ko Oniin a Mostard

31 Piyanitol kiran i Isa so ped a bayambayan a: "So Ndatoan o Allah na kiibarat ko oniin a mostard a piyamola o mama ko lopa iyan.

32 Lebi ini a maito a oniin ko langon a oniin, ogaid na sii ko kiyato iyan na lebi a mala ko langon a pamomolan, ka pembaloy a kayo, na peselasalagan o manga papanok so manga sapak iyan."

So Bayambayan makapantag ko Tapay

33 Piyanitol kiran i Isa so ped a bayambayan a: "So Ndatoan o Allah na kiibarat ko tapay a inisaog o babay ko telo ka asada a tapong taman sa palaya den miyakakembang."

So dii kinggolalanen i Isa ko manga Bayambayan

34 Langon ai a dii teroon i Isa ko madakel a taw na piyakaokit iyan ko manga bayambayan, ka da den a ba niyan kiran pitero o ba di makaookit sa bayambayan.

35 Giyanan i kinitoman o pitero o nabi a

"Ipenggolalan aken so manga bayambayan sii ko di aken dii katero; iperopa aken so manga pageemaan ipoon ko kiyadena ko doniya."

So Osayan o Bayambayan makapantag ko Marata a Otan

36 Oriyan oto na inawaan i Isa so madakel a taw na somiyoled sa walay. Miyobay ron so manga sokbat iyan a tig iran a "Osaya ngka rekami so bayambayan ko marata a otan a inisaod ko lopa."

37 Na pitero iyan kiran a "So somiyaod sa mapiya a oniin na aya den so Wata o Manosiya.

38 So lopa na aya den so doniya. So mapiya a oniin na giyoto so manga taw a dii ndatoan o Allah. So marata a otan na giyoto so manga taw a dii ndatoan o Iblis.

39 So ridoay a somiyaod sa otan na aya den so Iblis. So kaperagon na giyoto so kaposan angkai a masa, na so panggagarab on na giyoto so manga malaikat.

40 "So kiyapamadota ko manga otan a tiyotong ko apoy, na datar ai so kesowasowa ko kaposan angkai a masa.

41 So Wata o Manosiya na sogoon iyan so manga malaikat iyan na penimoon iran a poon ko Ndatoan iyan so langon a pekesabapan ko dosa ago so dii nggolaola sa marata.

42 Ipelebad siran o manga malaikat ko pekerab a apoy a roo siran pendidiyangaw a di ran dii pakakitebaan a ngipen iran sabap ko kararasay iran.

43 Sa masa oto na pemakasindaw so manga oontol a datar o alongan roo ko Ndatoan o Ama iran. So aden a tangila niyan na pamakineg baden!

So Bayambayanan makapantag ko Tamok a Inigadong

44 "So Ndatoan o Allah na kiibarat ko tamok a inigadong ko lopa. Miyasalak a miyatoon ai o sakataw a mama, na tiyambonan iyan peroman. Kagiya tanto a miyababaya na lomiyalakaw na pipesa niyan so langon taman iyan na piyamasa niyan angkoto a lopa.

So Bayambayanan makapantag ko Pirlas

45 "So peman so Ndatoan o Allah na kiibarat ko padagang a dii mbanog sa manga pipiya a pirlas.

46 Kagiya matoon iyan so isa a tanto a mala i bali a pirlas, na lomiyalakaw na pipesa niyan so langon taman iyan na piyamasa niyan angkoto a pirlas.

So Bayambayanan makapantag ko Biyala

47 "So Ndatoan o Allah na kiibarat pen ko biyala a inisisir ko ranaw a miyakakowa ko langon a pitibarangan a seda.

48 Kagiya mapeno na giyamit o manga panginginseda ko ipameted. Miyontod siran na piyanago iran so manga pipiya a seda ko manga reban, ogaid na inilelebad iran so da a bali niyan on.

49 Kiibarat ai ko keolaola sii ko kaposan angkai a masa. Song sii so manga malaikat na mbelagen iran so manga rarata a taw ko manga oontol,

50 Na ipelebad iran so manga rarata a taw roo ko pekerab a apoy a ron siran pendidiyagaw a di ran dii pakakitebaan a ngipen iran sabap ko kararasay ran."

So Bago ago so Andang a manga Nganin

51 Iniise kiran i Isa a "Siyabot iyo langon angkai a manga bayambayanan?"
Tig iran a "Oway."

52 Na pitero iyan kiran a "Kagiya ka maoto na oman i goro ko Kitab a miyapangendao ko makapantag ko Ndatoan o Allah na datar o kiwalay a ipeliyo niyan so bago ago so andang a manga nganin a poon ko rowang a petegoan ko manga tamok iyan."

Da Tarimaa si Isa sa Nasarit

53 Kagiya mapasad manotol i Isa angkai a manga bayambayanan na inawaan iyan angkoto a inged

54 Na komiyasoy ko inged iyan. Piyangendao niyan so manga taw sii ko sinagoga iran, na miyamemesa siran a tig iran a "Anda miyakowa a mama ini angkai a ongangen ago kabatowa sa kapenggolaola niyan ko manga ala a galebek?

55 Ba kena a sekaniyan so wata o panday sa kayo? Ba kena a si ina iyan so babay a bebetowan sa Mariyam? Ba di pembetowan si ina iyan sa Mariyam? Ba kena a si Santiyago, si Yosop, si Simon ago si Yudas na manga pagari niyan?

56 Ba kena a sii rektano man mababaling so langon a pagari niyan a babay? Anda ini

miyakowa langon angkai a mama?"

57 Na da iran tarimaa si Isa.

Ogaid na pitero kiran i Isa a "So nabi na seselaan o langon o manga taw a rowar ko manga taw ko inged iyan ago sii ko walay niyan."

58 Na kena a ba madakel a manga ala i kabatowa a galebek a miyanggolaola niyan roo sabap ko da iran kaparatiyaya.

MATIYO 14

So Kiyapatay i Yahiya a Pananalawat

Sa masa oto na si Hirod a dato sa Galili na miyaneg iyan so manga totol makapantag ki Isa.

2 Na pitero iyan ko manga sanasanaan iyan a "Sekaniyan den si Yahiya a Pananalawat a miyaoyag a poon ko miyamatay! Giyanan i sabap a aden a kabatowa iyan sa kanggolaola niyan sa piyakamemesa a manga galebek."

3 Ka da pen ai matey na piyakidakep i Hirod si Yahiya na piyatong iyan ago kiyalaboso niyan sabap ki Hirodiyas a karoma o pagari niyan a si Pilipi,

4 Ka kagiya lalayon dii teroon i Yahiya ki Hirod a "Sombang reka o ba ngka pangaromaa so ipag ka."

5 Kabaya i Hirod a mbonoon iyan si Yahiya, ogaid na ipekelek iyan so madakel a taw, ka tatarimaan iran a nabi sekaniyan.

6 Sii ko gawii a kiyaselaselia ko kinimbawataan ki Hirod, na so wata i Hirodiyas a babay na miseyaw ko hadapan o manga biyantowan. Na kagiya tanto oto a inikasoat i Hirod

7 Na tomiyopa sekaniyan ko raga a rakes a misepa sa imbegay niyan on so apiya antonaa i pengnin iyan.

8 Sa da pen ai kanggolaola na so ina o raga na iniinsarat iyan on o antonaa i patot a pengnin iyan, na tig o raga ki Hirod a "Began ka raken sii so olo i Yahiya a Pananalawat a tatangelen sa talam."

9 So kiyanega sii o Dato na mikerata a ginawa niyan, ogaid na sabap ko sapa iyan ko hadapan o manga banto, na inisogo iyan a imbegay rekaniyan so piyangni niyan,

10 Na piyakipotolan iyan si Yahiya sa olo roo sa kalaboso.

11 Miyawit roo so olo niyan a tatangelen sa talam na minibegay ko raga, na inowit iyan ki ina iyan.

12 Na miyakaoma so manga sokbat i Yahiya na kinowa iran so lawas iyan na inilebeng iran. Oriyan oto na siyongowan iran si Isa na piyanitol iran on so miyanggolaola.

Piyakakan i Isa so Lima nggibo a Taw

13 Kagiya maneg i Isa angkoto a totol na miyawa sekaniyan roo a meeda ko awang, na somiyong ko matatanaw a darpa. Ogaid na kiyatokawan ai o madakel a taw na miyamanondog siran on a pepelalalag a miyamakapoon ko manga pagingedingedan.

14 Sii ko kiyatepad i Isa ko awang na miyailay niyan so miyakadakedakel a taw, na tanto niyan siran a inikapedi, na piyamakapiyaan iyan so pepanga sasakit kiran.

15 Kagiya magabi den na miyobay ron so manga sokbat iyan a tig iran a "Matatanaw ai a darpa na magaan den makaliboteng. Pakalalakawa ngka so madakel a taw kaan siran makasong ko manga inged ago makapamasa sa kekan iran."

16 Pitero kiran i Isa a "Di den kailangan a melalakaw siran. Sekano den i pamegay kiran

sa kekan iran."

17 "Aya bo a pangenengken a sisii rekami na lima timan a paan ago dowa timan a seda," a inisembag iran.

18 Na pitero i Isa a "Wita niyo raken."

19 Na pitero iyan ko madakel a taw a ontod siran ko otan. Kinowa niyan so lima timan a paan ago dowa timan a seda na lomiyangag sa langit, na miyanalamat. Piyangopak iyan so manga paan na inibegay niyan ko manga sokbat, na inipamagana iran ko madakel a taw.

20 Komiyan siran langon na miyanga oosog. Na piyanimo o manga sokbat so miyasama iran na minipeno ko sapolo ago dowa a reban.

21 Lima nggibo a kadakel o manga mama a komiyan a di ron ped so manga babay ago manga wata.

Pelalakaw si Isa ko Liyawaw o Ig

22 Oriyan oto na piyakada i Isa so manga sokbat ko awang na piyakaona niyan siran ko sabala a ranaw, ka pekabalingen iyan so madakel a taw.

23 Kagiya mapakabaling iyan siran na tomiyakedeg sekaniyan ko bobongan a da a ped iyan, ka pengangarapan. Kagiya magagawii den na ndodoo den si Isa,

24 Ogaid na so awang na sisii pen sa laod a dii kosokoson o manga begel, ka masosonsang iran so ndo.

25 Kagiya magaan den pekelibatas, na siyono siran i Isa a pelalakaw ko liyawaw o ranaw.

26 Kagiya mailay sekaniyan o manga sokbat a pelalakaw ko liyawaw o ranaw na miyabengang siran a tig iran a "Arowak oto!" na miyakakisek siran sa kiyalek iran.

27 Ogaid na sarta a pitero kiran i Isa a "Pakapipiyyaa niyo a ginawa niyo, ka saken bo! Di kano pekelek!"

28 Na gominiraw si Pidro a "Kadnan, o seka na soga ko ngka a song ako reka san ko liyawaw o ig."

29 "Song ka sii," a tig i Isa.

Na tomipad si Pidro ko awang na lomiyalakaw ko liyawaw o ig a pesong ki Isa.

30 Ogaid na so kiyainengkaa niyan ko mabager a ndo na miyalek sekaniyan, na sarta a pekigaled. Inilalis iyan a "Sabeta ko ngka, Kadnan!"

31 Na magaan so magaan na kiyawa sekaniyan i Isa na kiyapetan iyan a tig iyan a "Sayana ka a maito i paratiyaya! Ino ka pendowadown?"

32 Na kagiya makada siran ko awang na lomingen so ndo.

33 So manga sokbat a ndodoo ko awang na sominimba ki Isa a tig iran a "Mataan a seka den so Wata o Allah!"

Piyamakapiyaan i Isa so Pepanga sasakit sa Ginasarit

34 Kagiya makaripag siran ko ranaw na domiyongko siran sa inged a Ginasarit.

35 Kagiya makilala si Isa o manga taw sangkoto a darpa na piyakalangkap iran so kiyapakaoma niyan ko langon a midadair on a manga a inged. Na piyangowit iran rekaniyan so langon a pepanga sasakit

36 Na piyamangni iran on a giya bo a kasekoia iran ko sagayadan o kimon iyan. Na so langon a miyakaseko on na miyamakapiya.

MATIYO 15

So manga Taritib o manga Apo

So ped ko manga Parisi ago manga goro ko Kitab na somiyong ki Isa a poon sa Yarosalim na iniise iran on a

2 "Ino pesogok so manga sokbat ka ko taritib a initanan rektano o manga apo tano? Ka di iran pagonaban a lima iran ko osto a okit ko di iran pen kaken."

3 Somimbag si Isa a "Na ino niyo pesogoka so sogoan o Allah kaan aya matoman na so taritib iyo?

4 Ka inisogo o Allah a 'Pagadati ngka so ama a ka ago so ina a ka,' ago 'Apiya antawaa i ndaora ko ama iyan o di na ina iyan na kebono.'

5 Ogaid na aya di niyo dii teroon na o teroa o taw ko ama iyan o di na ina a 'Saden sa rek aken a kepakay a kitabang aken reka na minisenggay den a rek o Allah,'

6 Na di rekaniyan den paliyogat a kapagogopi niyan ki ama iyan o di na ina iyan. Sangkai a okit na pepakadaan iyo so kipantag o katero o Allah kaan so taritib iyo na aya matoman.

7 Sekano a dii mamagomanta! Benar so miyaalamat o Isayas makapantag rekano:

8'Giyangkai a manga taw na seselaan ako iran a sii bo ko manga modol iran ogaid na mawatan raken so manga poso iran.

9 Ilang baden a kapesimbaa iran raken,
na aya ipepamangendao iran a kitab kon o Allah
na matag baden manga kokoman o manosiya.' "

So Pepekasebo ko Taw

10 Tiyalowan i Isa so madakel a taw a somong siran on na pitero iyan kiran a "Pamakineg kano na sabota niyo ai.

11 Kena a ba so pepekasoled ko ngari o taw i ba aya on pekasebo, ka so pepekaliyo ko ngari iyan na aya on pekasebo."

12 Na miyobay ki Isa so manga sokbat na iniise iran on a "Katawan ka a inotegan so manga Parisi sabap ko pitero o ka?"

13 Somimbag si Isa a "Oman i pamomolan a da pamolaa o Ama aken a ndodoo sa kasorgaan na mbedoten.

14 Di niyo siran pesegipaa. Manga bota siran a nakoda, na o pegagaka o bota so isa a bota na palaya siran keolog ko kakar."

15 Na gominiraw si Pidro a "Pagosaya ngka rekami so bayambayan."

16 Na iniise kiran i Isa a "Ba kano pen di pekasabot?

17 Ba niyo di sebota a apiya antonaa i pepekasoled ko ngari na pegokit sa tiyan, na go bo peliyo ko lawas?

18 Ogaid na so pepekaliyo ko ngari na poon ko poso, na giyoto i pepekasebo ko taw.

19 Ka pepekagoon ko poso so manga rarata a pamikiran a so kapamono, kasebo, kambarabowat maasiya, kapamanekew, kapamamokeg ago so kapagitowito.

20 Giyai i pepekasebo ko taw, ogaid na so kakan sa da kaonabi a lima na di ron pekasebo."

So Paratiyaya o Ikanaanen a Babay

21 Inawaan i Isa angkoto a darpa na somiyong ko pagingedingedan a midadair ko manga siti a Tiro ago Sidon.

22 Na aden a babay a Ikanaanen a mababaling sangkoto a kaingedan, na somiyong sekaniyan ki Isa na inilalis iyan on a "Kadnan, Wata o Daod, kapediin ako ngka! So wata aken a babay na sosookan a saitan, na tanto a mararasay."

23 Ogaid na da a sataga bo a ba inisembag i Isa, na so manga sokbat iyan na piyangni iran on a "Pakaawaa ngka angkai a babay, ka petondog rektano a dii melalis!"

24 Mandiyadi na pitero i Isa ko babay a "Sii ako bo siyogo ko manga taw sa Israel a miyanga dadadag a datar o manga bilibili."

25 Ogaid na somiyodiyod sekaniyan ki Isa a tig iyan a "Ogopi ako ngka, Kadnan!"

26 Na pitero on i Isa a "Kena a ba patot i ba kowaa so pangenengken o manga wata na ba itogen ko manga aso."

27 "Benar anan, Kadnan," a tig o babay "ogaid na apiya so manga aso na pepekakan man ko pangenengken a pekeroro a poon ko lamisaan o kadnan iran."

28 So kiyanega sii i Isa na tig iyan a "Mala a paratiyaya ngka, Babay. Miyatoman den so kabaya a ka." Na miyakapiya den so wata iyan sangkoto bo a oras.

Madakel a Miyapakapiya i Isa

29 Inawaan i Isa angkoto a darpa na somiyong ko marani ko Ranaw a Galili, na taros a tomiyakedeg ko bobongan na miyontod roo.

30 Na tanto a madakel a taw a miyamanong rekaniyan a pepamangowit siran on sa manga sadir, manga bota, manga lepo, manga amang ago madakel a ped a pepanga sasakit. Inipamametad iran ko hadapan iyan na piyamakapiya niyan siran.

31 Miyamemesa so manga taw kagiya mailay iran so manga amang a miyamakatetaro, miyamakapiya so manga sadir, pepamakalalakaw so manga lepo ago pepamakailay so manga bota. Na biyantog iran so Tohan o Israel.

Pat nggibo a taw a Piyakakan i Isa

32 Tinimo i Isa so manga sokbat iyan na tig iyan a "Ipekepedi aken angkai a manga taw, ka miyakatelo den gawii a kiyaped iran raken na da den a kekan iran imanto. Di aken kabaya i ba ko siran pakalalakawa a penga aaor, ka o ba siran baden mikopay ko kapembaling iran."

33 Pitero rekaniyan o manga sokbat a "Anda tano makakowa sa petoon a paan sangkai a matatanaw a darpa a pekikan sangkai a madakel a taw?"

34 "Pira timan i paan iyo?" a iniise i Isa.

"Pito timan," a tig iran "ago maito a manga roroni a seda."

35 Na pitero i Isa ko madakel a taw a ontod siran ko lopa,

36 Na kinowa niyan so pito timan a paan ago so manga seda, na kagiya makapanalamat na piyangopak iyan na inipamegay niyan ai ko manga sokbat, na inipamagana iran pen ko manga taw.

37 Palaya siran den komiyan na miyanga oosog. Na piyanimo o manga sokbat so miyasama iran, na minipeno ko pito timan a reban.

38 Pat nggibo a kadakel o manga mama a komiyan a di ron ped so manga babay ago manga wata.

39 Kagiya mapakalalakaw i Isa so madakel a taw na mida sekaniyan ko awang na somiyong sa inged a Magadan.

MATIYO 16

So Pangni ko Nanao

Somiyong ki Isa so manga Parisi ago so manga Sadosi sa katepengi iran on, na piyangni iran a pakailain iyan siran sa piyakamemesa a nanao a poon sa kasorgaan.

2 Pitero kiran i Isa a "Amay ka sedep so alongan na peteroon iyo a 'Tetaid a doniya, ka mariga a langit.'

3 Na amay ka kapipita na peteroon iyo a 'Magoran imanto, ka mariga a langit ago domadatem.' Katawan iyo i kapemaanai niyo ko paras o langit, ogaid na di niyo kapemaanaan so manga nanao a mipantag sangkai a masa.

4 So manga rarata a taw a tomiyalikod ko Allah na aya pepamangni sa piyakamemesa a nanao, ogaid na da a ba kiran imbegay a nanao a rowar ko nanao a miyaolaola i Yonas." Na inawaan siran i Isa na lomiyalakaw.

So Tapay o manga Parisi ago so manga Sadosi

5 Kagiya makaripag so manga sokbat ko ranaw na kiyatokawan iran a miyakalipat siran romoran sa paan.

6 Na pitero kiran i Isa a "Iktiyar kano; pananggilai niyo so tapay o manga Parisi ago so manga Sadosi."

7 Na miyapemasak oto o manga sokbat a tig iran a "Aya kiyateroa niyan sii na sabap sa da tano makaawid sa paan."

8 Katawan i Isa so di ran dii teroon na tig iyan a "Ino niyo dii pemasaka so da niyo kapakaawid sa paan? Sayana kano a maito i paratiyaya!"

9 Ba kano pen di pekasabot? Ba niyo di ketademi so lima timan a paan a piyakikan ko lima nggibo a taw? Pira timan a reban i kiyapenoan ko sama a piyanimi iyo?

10 Na so pito timan a paan a piyakikan ko pat nggibo a taw, na pira timan a reban i kiyapenoan ko sama a piyanimi iyo?

11 Ino niyo di sebota a kena a ba aya ko dii teroa so makapantag ko paan? Pananggilai niyo so tapay o manga Parisi ago so manga Sadosi."

12 Na giyoto a siyabot o manga sokbat a kena a ba so tapay sa paan i ba di kiran dii teroon i Isa, ka so manga ndao o manga Parisi ago so manga Sadosi.

So Piyayag i Pidro makapantag ki Isa

13 Kagiya makaoma si Isa ko inged a Kaisariya Pilipi, na inisean iyan so manga sokbat iyan a "Antawaa kon so Wata o Manosiya a kabasa o manga taw?"

14 Tig iran a "Aden a dii tero sa si Yahiya a Pananalawat. So ped na di ran dii teroon a si Iliyas, na tig o manga ped a si Yarimiya o di na isa ko manga nabi."

15 Na pitero i Isa a "Sekano den, antonaa i mapetero iyo o antawa ako?"

16 Somimbag si Simon Pidro a "Seka so Al Masih, a so Wata o oyagoyag a Tohan."

17 Na pitero on i Isa a "Rarakmatan ka Simon, a wata i Yonas, ka kena a ba manosiya i miyakapayag reka sii, ka so Ama aken a ndodoo sa kasorgaan.

18 Teroon ko reka a seka na Pidro, na sii sangkai a lakongan na mbangonen aken on so

Agama ko. Na so langon o kapakagaga sa kanarakaan na di on den pekadaag.

19 Imbegay aken reka so manga gonsi o Ndatoan o Allah, na apiya antonaa i ipesepar ka sii sa doniya na isesapar roo sa kasorgaan, na apiya antonaa i peperon ka sii sa doniya na mapeparo roo sa kasorgaan."

20 Kagiya matero ai i Isa na liyalangan iyan so manga sokbat iyan sa di ran petetaroa ko apiya antawaa a sekaniyan so Al Masih.

Inaloy i Isa so Kakerasay ago Kapetay niyan

21 Ipoon den sangkoto a oras na penggogoden i Isa ko manga sokbat iyan a disomala a song sekaniyan sa Yarosalim na madakel a iperomasay rekaniyan roo o manga pelokelokesen, ago so manga poporo a imam, ago so manga goro ko Kitab, na kebono sekaniyan na keoyag bo sii ko ikatelo gawii.

22 Na si Pidro na inisibay niyan si Isa na pimbongetan iyan a tig iyan a "Di den, Kadnan! Di ngka den ai keokitan!"

23 Somiyangor si Isa ki Pidro na pitero iyan on a "Awa ka raken Iblis! Pepekaalang ka ko lalan aken, ka so manga pamikiran ka na kena a ba poon ko Allah, ka poon ko manosiya."

24 Mandiyadi na pitero i Isa ko manga sokbat iyan a "O aden a kebaya raken tomondog na disomala a itolak iyan a ginawa niyan ago posain iyan so kros iyan ago peganot raken.

25 Ka apiya antawaa i kebayaan iyan somabet so kaoyagoyag iyan na pelagaan iyan baden. Ogaid na apiya antawaa i iperila iyan so kaoyagoyag iyan sabap raken na kekamal iyan.

26 O miyakowa o taw so dalem a doniya a sarta a miyalaga so niyawa niyan, na antonaa i miyanggona niyan on? Na antonaa i kibegay o taw a kiaon ko niyawa niyan?

27 Ka pekaoma so Wata o Manosiya a missasarta on so bantogan o Ama iyan ago makaoonot on so manga malaikat iyan. Amay ka makaoma na mbelasan iyan so oman i isa a taw a ipepasod ko miyanggolaola niyan.

28 Teroon ko rekano a mataan den a aden a ped ko makadadarpa sii a keilay iran so kapekaoma o Wata o Manosiya a pendato sa di iran pen kapamatay."

MATIYO 17

So Kiyasalin o Paras i Isa

Kagiya makanem gawii na piyakaonot i Isa si Pidro ago so magari a si Santiyago ago si Yahiya, na inowit iyan siran ko maporo a palaw sa da a ped iran.

2 Sii ko kapegilaya iran ki Isa na miyasalin den. Sominindaw so paras iyan a datar o alongan, na miyakapoti so nditaren iyan a miyakakindakindat.

3 Na sarta den a mipeyag kirian si Mosa ago si Iliyas a dii makimbitiyarai ki Isa.

4 Na pitero i Pidro ki Isa a "Kadnan, mapiya ka sisii tano. O kebaya ka na magembaal ako sii sa telo a lawig, a so isa on na para reka, so isa na para ki Mosa, ago so isa pen na para ki Iliyas."

5 Sii ko di niyan dii katero na siyayapan siran o masindaw a gabon. Na miyakapoon a sowara ko gabon a tig iyan a "Giyai so pekebabayaan ko a Wata aken a tanto aken a ikasosoat. Pamakinega niyo sekaniyan!"

6 Kagiya maneg ai o manga sokbat na gomipe siran a tanto a miyanga alek.

7 Miyobay kirian si Isa na siko iyan siran a tig iyan a "Mbowat kano. Di kano pekelek."

8 Na miyangilailay siran na da a ba iran miyailay a taw a rowar ki Isa.

9 Sii ko kapetondagay iran ko palaw na ininsaratan siran i Isa a tig iyan a "Di niyo petetaroa ko apiya antawaa angkai a miyailay niyo taman sa maoyag den so Wata o Manosiya a poon ko miyamatay."

10 Na iniise on o manga sokbat a "Ino dii teroa o manga goro ko Kitab a disomala a keona makaoma si Iliyas a di so Al Masih?"

11 Tig i Isa a "Benar den a pekaoma si Iliyas na petiyagaren iyan so langon taman.

12 Ogaid na teroon ko rekano a miyakaoma den si Iliyas na da sekaniyan makilala o manga taw, na pinggolaola iran on langon so kabaya iran. Datar oto mambo na perasain iran so Wata o Manosiya."

13 Kagiya maneg ai o manga sokbat na siyabot iran a aya di niyan kiran dii teroon na so makapantag ki Yahiya a Pananalawat.

Piyakapiya i Isa so Wata a Sosookan

14 Sii ko kiyakasoy iran ko madakel a taw na miyobay ki Isa so isa a mama a somiyodiyod on

15 A tig iyan a "Sir, kapediin ka so wata aken a mama. Pendalikaanen sekaniyan na tanto a mararasay, ka omanoman milampes ko apoy o di na sa ig."

16 Inowit aken sekaniyan ko manga sokbat ka, ogaid na da iran mapakapiya."

17 Pitero kiran i Isa a "Sekano a da a paratiyaya niyan ago manga tetegas i olo a taw! Ay katey a disomala a kipageepedaan aken rekano? Ay katey a disomala a kapangginsabari aken rekano? Wita niyo raken so wata."

18 Na siyaparan i Isa so saitan a somosook on na lominiyo ron, na miyakapiya den so wata ipoon den sangkoto a horas.

19 Oriyan oto na miyobay ki Isa so manga sokbat a siran bo na iniise iran on a "Ino ami da mapakaliyo so saitan?"

20 Pitero kiran i Isa a "Sabap sa maito a paratiyaya niyo. Ka teroon ko rekano a mataan den a o aden a paratiyaya niyo a datar sa kala o miyakaitowito a oniin a mostard na mapetero iyo sangkai a palaw a 'Tepas ka roo!' na tepas roo den. Na da den a ba niyo di kegaga!"

Inaloy peman i Isa so Kapetay niyan

22 Miyakaisa a gawii a miyakakasoy siran den sa Galili na pitero i Isa ko manga sokbat iyan a "So Wata o Manosiya na magaan den mapalad ko kapaar o manga taw

23 Na mbonoon iran, ogaid na sii ko ikatelo gawii na keoyag bo."

So kiyanega sii o manga sokbat na tanto a mikerata a ginawa iran.

So Imbowis ko Timplo

24 Kagiya makaoma siran roo sa Kapirnaom na so manga panenekat sa bowis para ko Timplo na somiyong ki Pidro na iniise iran a "Ba pembayaden o goro niyo so bowis para ko Timplo?"

Tig iyan a "Oway."

25 Na kagiya somoled si Pidro ko walay na miyona tero si Isa a tig iyan a "Simon, so manga dato sa doniya na antawaa i pepanekatan iran sa bowis o di na bayad? Ba so manga pagtaw iran o di na so manga mananangga? Antonaa i pamikiran ka?"

26 Tig i Pidro a "So manga mananangga."

Na pitero i Isa a "Kagiya ka maoto na di pekabayad so manga magiinged.

27 Ogaid na sabap sa di ta kabaya i ba ta mapakapagoteg angkai a manga taw na song ka roo ko ranaw na pamanowitz ka. Na so keona a seda a kekowa ngka na pakanggangaa ngka na keilay ngka sii ko ngari iyan so pelata a pirak. Kowaa ngka na began ka kiran a imbowis aken ago seka."

MATIYO 18

So Lebi a Mala ko Ndatoan o Allah

Sa masa oto na miyobay ki Isa so manga sokbat na iniise iran a "Antawaa i lebi a mala ko Ndatoan o Allah?"

2 Tiyalowan i Isa so isa a wata na piyakatindeg iyan ko seronsarongan iran,

3 Na tig iyan a "Teroon ko rekano a mataan den a taman sa di kano makatekelid ago mbeloy a datar o manga wata na di kano den pekasoled ko Ndatoan o Allah.

4 Kagiya ka maoto na apiya antawaa i pepangalimbabaan a datar angkai a wata na aya lebi a mala ko Ndatoan o Allah.

5 Na apiya antawaa i terima sa wata a datar angkai a wata sii ko ingaran aken na saken i peterimaan iyan.

So manga Nganin a Ipekedosa o manga Taw

6 "Ogaid na apiya antawaa i mapakandosa niyan so isa bo sangkai a mitatanan a manga taw a peparatiyaya raken na tomo on pen a iketan a lig iyan sa mala a ator a galingan na igaled sekaniyan ko pitidaleman ko ragat.

7 Kemorkaan so doniya sabap ko manga nganin a ipekedosa on o manga taw. Mataan a mapenggolaola so manga nganin a ipekedosa iran, ogaid na kemorkaan so taw a ron makapenggolalan a kanggolaola ini!

8 "O ikedosa ngka so lima ngka o di na so ai ngka na potola ngka on na lebaden ka. Ka tomo reka a makasoled ka sa kaoyagoyag a sadir o di na lepo a di sa ba ana dowa a lima ngka o di na ai ngka a ba ka den milebad ko apoy a da a ikepareng iyan.

9 O ikedosa ngka so mata ngka na sowata ngka on na lebaden ka. Ka tomo reka a makasoled ka ko kaoyagoyag a sabala ka i mata a di sa ba dowa ka i mata a ba ka den milebad ko apoy sa kanarakaan.

So Bayambayan makapantag ko Miyadadag a Bilibili

10 "Iktiyari niyo o ba niyo masodi apiya so isa sangkai a mitatanan a manga taw. Ka teroon ko rekano a so manga malaikat iran na ndodoo lalayon ko kamamasaan o Ama aken roo sa kasorgaan.

12 "Antonaa i pamikiran iyo sii: Antonaa i penggolaolaan o mama a aden a magatos iyan a bilibili na miyadadag so isa on? Ba niyan di pagawai pasin so siyaw polo ago siyaw a bilibili na pegenebeneb sekaniyan ko manga bobongan a di niyan dii mbabanogen so miyadadag on?

13 Na amay ka matoon iyan na teroon ko rekano a mataan den a tanto niyan a ikebabaya angkoto a isa a bilibili a di so siyaw polo ago siyaw a da manga dadadag.

14 Datar oto mambo a kena a ba kabaya o Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan a ba madadag

apiya so isa bo sangkai a mitatanan a manga taw.

So Ped ka a Peparatiyaya a Miyakandosa

15 "O miyakandosa reka so ped ka a peparatiyaya na songowi ngka na pakitokawi ngka on so dosa niyan a sekano bo a dowa kataw. O pemakinega ka niyan na mininggaawai ngka bo so pagari ngka.

16 Ogaid na o di ka niyan pemakinega na pakaonota ngka so isa o di na dowa kataw kaan so langon a peteroon na kapemataani o dowa o di na telo a saksi.

17 Na o di niyan siran den pemakinega na pakitokawi ngka ko manga magaagama, na o di niyan mambo pemakinega so magaagama na kidian ka on den so datar o kapir, o di na panenekat sa bowis.

So Kasapar ago so Kaper

18 "Teroon ko rekano a mataan den a apiya antonaa i ipesepar iyo sii sa doniya na isesepar roo sa kasorgaan, na apiya antonaa i peperon iyo sii sa doniya na mapepero roo sa kasorgaan.

19 "Na teroon ko rekano pen a amay ka magayon so dowa rekano sii sa doniya mipantag ko apiya antonaa i pengnin iyo ko kapepanggarapan iyo, na penggolaolaan rekano den ai o Ama aken a ndodoo sa kasorgaan.

20 Ka apiya anda matitimo so dowa o di na telo kataw sii ko ingaran aken na ndodon ako a ped iran."

So Bayambayan makapantag ko da a Kapedi iyan a Oripen

21 Oriyan oto na miyobay si Pidro ki Isa na iniise iyan a "Kadnan, makapira raken makandosa so pagari ko a patot a perilaan aken pen? Ba taman sa makapito?

22 Pitero rekaniyan i Isa a "Kena a ba makapito, ka teroon ko reka a taman sa pitopolo na takepen sa makapito.

23 "Sabap sii na so Ndatoan o Allah na kiibarat ko dato a kebayaan iyan somekat so manga otang o manga oripen iyan.

24 Kagiya pepoon sekaniyan magitong, na inowit rekaniyan so sakataw a miyakaotang on sa pipira nggibo a pirak.

25 Ogaid na kagiya da a kibayad iyan ko otang iyan na inisogo o kadnan iyan a pepasaan angkoto a oripen a rakes o karoma niyan, so manga wata iyan ago so langon taman iyan kaan mibayad ko otang.

26 "Na somiyodiyod on so oripen a tig iyan a 'Panginsabari ako ngka, ka mbeyadan ko reka so langon a otang aken!'

27 Na inikapedi o kadnan iyan na inirila iyan on so otang iyan, na piyakalalakaw niyan.

28 "Ogaid na kagiya makaawa roo angkoto a oripen na minimbalaka iyan so ped iyan a oripen a makaoottang on sa da mapiralad a pirak. Na giyardot iyan a sarta a pikel iyan a tig iyan a 'Bayadi ngka so otang ka raken!'

29 "Tominikoro so ped iyan a oripen na miyangangampedian on a tig iyan a 'Panginsabari ako ngka, ka mbeyadan ko seka bo.'

30 Ogaid na da sekaniyan iyog, na ba niyan den piyakikalaboso taman sa makabayad ko otang iyan.

31 So kiyailaya o ped a manga oripen ko miyanggolaola na tanto a mikerata a ginawa iran, na siyongowan iran so kadnan iran na piyanotol iran on so langon a miyanggolaola.
32 "Kagiya maneg ai o kadnan iran na piyakitawag iyan angkoto a oripen na pitero iyan a 'Marata ka a oripen. Inirila aken langon so otang ka raken ka kagiya miyangangampedian ka raken.

33 Ba di patot a ikapedi i ka so ped ka a oripen a datar o kinikapediin aken reka?"

34 Na tanto a kiyararangitan so kadnan iyan, na piyalad iyan ko merasay ron taman sa kabeyadan iyan langon so otang iyan.

35 "Datar ai mambo a ikidia rekano o Ama aken a ndodoo sa kasorgaan taman sa di rilaan o oman i isa rekano so pagari niyan sa iklas ko poso iyan."

MATIYO 19

Inipangendao i Isa so makapantag ko Kapakimbelag

Kagiya mapasad ai tero i Isa na inawaan iyan a Galili na somiyong sa inged a Yodiya a maseseongan o Lawasaig a Yordan.

2 Tanto a madakel a taw a miyamanondog on, na piyamakapiya niyan siran roo.

3 Somiyong on so ped ko manga Parisi sa katepensi ran on na pitero iran a "Ba sisii ko Kitab i ba kendai o mama so karoma niyan ko apiya antonaa sabap iyan?"

4 Tig iyan a "Ba niyo da kapangadii a sii sa pagampaganay na inaden o Allah so manosiya a mama ago babay,

5 Na pitero iyan a 'Sabap sii na magawa so mama ki ama iyan ago ina iyan na tepi ko karoma niyan na siran a dowa na keisaisa?"

6 Kagiya ka maoto na kena den o ba siran madodowa ka maiisaisa. Sabap sii na di pakapembela o manosiya so piyakatepi o Allah."

7 Iniise o manga Parisi a "O giyanan na ino sogoon o Mosa a begi o mama so karoma niyan sa sorat a kapasadan ko kambelag na go niyan bo mapakaawa?"

8 Pitero kirian i Isa a "Sabap sa manga tetegas kano i poso, na miyaparo rekano o Mosa a makimbelag kano ko manga karoma niyo, ogaid na kena den a ba anan takdir o Allah ipoon ko kiyadena ko doniya.

9 Na teroon ko rekano a apiya antawaa mama i ndaan iyan so karoma niyan liyo ron o ba miyakasebo, ago mangaroma sa ped a babay na miyakasina sekaniyan."

10 Na pitero rekaniyan o manga sokbat iyan a "O giyai i kokoman ko kakeromai na tomo den a di den pengaroma so taw."

11 Tig i Isa a "Kena a ba so langon a taw i ba pekatarima sangkai a ndao, ka siran oto bo a bigan on o Allah.

12 Madakel a sabap a di kapakapengaroma o manga mama. Aden a inimbawata a di makapengaroma. Aden a ped a di makapengaroma ka kiyapon siran o manga taw. Na aden pen a ped a piyasad iran sa ginawa iran a di pengaroma sabap ko Ndatoan o Allah. So pekatarima sii na tarimaa niyan."

Riyakmatan i Isa so manga Wata

13 Samaoto na piyangowitan o manga taw si Isa sa manga wata kaan iyan kirian mipanapenet a lima niyan ago karakmatan iyan siran. Ogaid na pimbobongetan o manga sokbat so manga taw.

14 Pitero i Isa a "Pakasonga niyo raken so manga wata. Di niyo siran pesepari, ka so

Ndatoan o Allah na rek o datar iran a manga taw."

15 Na inipapanenet iyan kirana lima niyan, na oriyan ai na inawaan iyan angkoto a darpa.

So Kawasa a Mangoda a Mama

16 Na aden a mama a somiyong ki Isa a iniise iyan on a "Goro, antonaa i mapiya a disomala a pengolaolaan ko kaan ako kabegi sa da a kaposan iyan a kaoyagoyag?"

17 Pitero i Isa a "Ino ngka raken pegisean o antonaa i mapiya? Isaisa bo a mapiya. Ogaid na o kebaya ka somoled ko kaoyagoyag a da a kaposan iyan na tomana ngka so manga sogoan o Kitab."

18 Iniise iyan a "Antonaa manga sogoan?"

Tig i Isa a "Di ka pemono, di ka pesebo, di ka pemanekew, di ka pemamokeg,

19 Pagadati ngka so ama a ka go so ina a ka, ago kababayai ngka so siringan ka a datar a ginawa ngka."

20 Tig o mangoda a mama a "Tiyoman aken den ai langon. Antonaa pen i makakawang raken?"

21 Inisembag i Isa a "O kebaya ka a matarotop so kapetoman ka na baling ka na pesaa ngka so manga tamok ka na pamegan ka so pirak ko manga miskin, na kebegan ka sa kakawasaan roo sa kasorgaan; na go ka sii kasoy na pegonot ka raken."

22 Kagiya maneg ai o mangoda na miyawa roo a mararata a ginawa niyan, ka tanto a mala i tamok.

23 Mandiyadi na pitero i Isa ko manga sokbat iyan a "Teroon ko rekano a mataan den a maregen so kapekasoled o kawasa ko Ndatoan o Allah.

24 Teroon ko rekano peroman a malebod so kapekaokit o onta ko peso a ragom a di so kapekasoled o kawasa ko Ndatoan o Allah."

25 Kagiya maneg ai o manga sokbat na tanto siran a miyamemesa a tig iran a "O benar oto na antawaa bes i kesabet?"

26 Na tintengan siran i Isa na pitero iyan a "Di ini kegaga o manosiya, ogaid na kegaga o Allah so langon taman."

27 Mandiyadi na pitero rekaniyan i Pidro a "Ilaya ngka man, ka inawaan ami so langon taman kaan kami reka makaonot. Na antonaa i kekowa ami?"

28 Pitero kirana i Isa a "Teroon ko rekano a mataan den a amay ka makaontod so Wata o Manosiya ko kababantogan a korsi iyan sii ko masa a kiyambagowi ko langon taman na sekano a miyakaonot raken na pemakaontod mambo ko sapolo ago dowa a korsi a pepangokom ko sapolo ago dowa a mbatabataa a manga Israil.

29 Na so oman i isa a inawaan iyan so manga walay niyan, manga pagari niyan a mama o di na babay, so ama iyan, so ina iyan, so manga wata iyan, o di na so lopa iyan sabap raken na kebadalan sekaniyan sa makamagatos matakép, na makapekawali pen sa da a kaposan iyan a kaoyagoyag.

30 Ogaid na madakel a maoona imanto a keori bo, na madakel a maoori imanto a keona bo.

MATIYO 20

So Bayambayan makapantag ko manga Minggagalebek ko Asinda

"So Ndatoan o Allah na kiibarat ko kirek ko asinda a komiyabalaga lomalakaw ka

pengiloba sa kasokayan iyan a manga mama a makanggalebek ko asinda niyan.

2 Miyagayon siran a sokayan iyan siran sa satiman a pelata a pirak oman salongan, na piyakasong iyan siran ko asinda niyan.

3 "Kagiya magalas nowibi na somiyong peman so kirek roo sa padian, na miyailay niyan so ped a kititindeg ko padian a da a galebek iran.

4 Pitero iyan kir an a 'Nggalebek kano mambo ko asinda ko, ka mbeyadan ko sekano sa osto a sokay.'

5 Na somiyong siran on.

"Kagiya magalas dosi ago magalas tris na pinggolaola niyan oto bo.

6 Na sii ko magaan den magalas singko na somiyong sekaniyan peman sa padian na miyailay niyan on so ped a kititindeg roo. Na iniise iyan kir an a 'Ino kano sii kititindeg sa mababasa alongan a da den a galebek iyo?'

7 "Inisembag iran a 'Kagiya da a taw a ba rekami sokay.'

"Na pitero iyan a 'Song kano mambo roo ko asinda ko na nggalebek kano ron.'

8 "Kagiya perimon den na pitero o kirek ko asinda ko komikibir ko galebek a 'Talowi ngka so kigagalebek na bayadi ngka so manga sokay iran a ipoon ko miyanga oori a piyakanggalebek na sii pagposa ko miyanga oona.'

9 "Na miyamangobay so manga mama a mipoon nggagalebek ko alas singko sa kegabi, na oman i isa kir an na siyokayan sa satiman a pelata.

10 So kiyaobay roo o miyanga oona nggalebek na pipikiren iran a mala a kekowa iran a di giyoto. Ogaid na siyokayan mambo so oman i isa kir an sa satiman a pelata.

11 Kagiya makadawat siran on na piyanarotaroan iran so kirek ko asinda a pitero iran on a

12 'Giyangkai a miyanga oori a piyakanggalebek na isaisa bo ka oras a kiyanggalebekan iran, na siyokayan ka siran a datar ami a minggagalebek ko ranti o miyababasa alongan.'

13 "Simbag o kirek so isa kir an a 'Pamakineg ka ki. Da ko seka lingowi. Ba ka da ayon ko sokay a satiman a pelata?

14 Awidi ngka so sokay ngka na baling ka. Kabaya aken a mbegan ko a mama ini a miyaori nggalebek sa sokay a datar o inibegay aken reka.

15 Ba da a kabenor aken ko kapenggolaola ko ko kabaya aken ko rek aken a pirak? O di na ba ka kiyatagoan sa napso sabap ko kapepamemegayan aken?" "

16 Na pitero pen i Isa a "Datar oto mambo a so siran oto a maoori imanto na keona bo, na so maoona imanto na keori bo."

Inaloy Peman i Isa so Kapetay niyan

17 Sii ko kapelalakaw i Isa a song sa Yarosalim na inisibay niyan so sapolo ago dowa a sokbat na pitero iyan kir an a

18 "Pamakineg kano. Pesong tano sa Yarosalim a ron kepala so Wata o Manosiya ko manga poporo a imam ago manga goro ko Kitab. Kisala iran on so kambonoa on

19 Na go iran bo pelada ko kena a ba manga Yahodi, na pegongatongaten iran ago pemadasan, na totoken iran ko kros. Na sii ko ikatelo gawii na keoyag sekaniyan bo."

So Pangni o Ina i Santiyago ago si Yahiya

20 Oriyan oto na somiyong ki Isa so ina o dowa a wata i Sibidi a oonutan o manga wata iyan. Somiyodiyod sekaniyan ki Isa ka aden a pengnin iyan on.

21 Iniise on i Isa a "Antonaa i kabaya a ka?"

Tig iyan a "Itopa ngka a so isa sangkai a dowa kataw a wata aken na makaontod ko kawanan ka ago so isa on sa diwang ka sii ko Ndatoan ka."

22 Na pitero kirian i Isa a "Di niyo katawan i pepangnin iyo. Ba kano pekagaga minom ko mapait a tagayan a magaan aken paginoman?"

Inisembag iran a "Oway, kegaga mi."

23 Pitero i Isa a "Mataan a pekainom kano ko tagayan aken, ogaid na kena a ba saken i pemili o antawaa i pekaontoden ko kawanan aken ago sa diwang, ka giyangkoto a ontoda na rek o pitiyagaran on o Ama aken."

24 Kagiya katokawan o sapolo a ped a manga sokbat ko piyangni i Yahiya ago si Santiyago na inotegan siran sangkoto a dowa a magari.

25 Na tinimo siran i Isa na pitero iyan kirian a "Katawan iyo a so manga dato o manga nasiyon na pepangondatoan iran so manga pagtaw iran, na so manga olowan iran na pepekapaar kirian.

26 Ogaid na kena o ba patot ai a sowaan iyo. Ka apiya antawaa i kebaya makala sii rekano na disomala a pembaloy a pepanalagad rekano.

27 Na apiya antawaa rekano i kebaya mona na disomala a makipangongoripen rekano,

28 A datar bo o Wata o Manosiya a kena a ba sii somiyong kaan kapenalagadi, ka sabap sa an makapenalagad ko manga ped, ago an iyan mibegay so kaoyagoyag iyan a ipagaon ko madakel a taw."

Miyapakailay i Isa so Dowa kataw a Bota

29 Sii ko kapegawa i Isa ago so manga sokbat iyan sa Yariko na tanto a madakel a taw a pepamanondog kirian.

30 Na aden a dowa a bota a mama a moontod ko kilid a lalan, na kagiya maneg iran a segad roo si Isa na miyananalo siran a "Hey Kadnan, Wata o Daod, kapediin kami ngka!"

31 Pimbobongetan siran o madakel a taw na pitero iran a rererek siran. Ogaid na ba iran den piyakalalo a di ran dii kapananalo a "Hey Kadnan, Wata o Daod, kapediin kami ngka!"

32 Na tomiyareg lomalakaw si Isa na tiyalowan iyan siran. "Antonaa i kabaya iyo a ikidia ko rekano?" a iniise iyan.

33 "Kadnan," a inisembag iran, "kabaya ami a makailay kami."

34 Na inikapedi siran i Isa na siko iyan a manga mata iran. Na sakotika den a kiyapakailay iran, na miyonot siran on.

MATIYO 21

So Piselasela a Kiyasoled i Isa sa Yarosalim

Sii ko kapepakarani iran sa Yarosalim na miyakaoma siran sa Bitpagi sii ko Palaw a Olibi. Na siyogo i Isa so dowa a sokbat

2 A pitero iyan kirian a "Song kano sangkoto a inged a maoonaan tano, na sii den ko kasoled iyo ron na keoma niyo so isa a kimar a iiket a rakes o nati niyan. Bokaa niyo siran na wita niyo raken.

3 O aden a magise rekano, na teroa niyo ron a aden a ikidia on o Kadnan, na sagogona a pekikowa niyan rekano."

4 Miyanggolaola ini kaan mitoman so pitero o nabi a

5 "Teroa niyo ko manga taw sa Siyon a
'Ilaya niyo ka pepekaoma rekano so Dato iyo!
Mangangalimbabaan sekaniyan a kokoda sa kimar,
a so kangodaan a nati o kimar.' "

- 6** Na lomiyalakaw so manga sokbat na ininggolalan iran so inisogo kiran i Isa.
7 Lnowit iran on so kimar ago so nati na iniampido iran on so manga gerab iran, na mikoda on si Isa.
8 Tanto a madakel a taw a piyangayat iran so manga nditaren iran sii ko lalan a pagokitan iyan. So ped na miyamotol sa manga raon a kayo na piyanempas iran ko lalan.
9 Na so madakel a taw a pepangonaan ki Isa a datar peman o pepamanondog on na ipepelalis iran a

"Podin so wata o Daod!
Rarakmatan so pepekaoma sii ko ingaran o Kadnan!
Podin roo ko pipeporoan ko kasorgaan!"

- 10** Kagiya somoled si Isa sa Yarosalim na miyagorigaw so langon o manga taw ko dalem a siti a di ran dii teroon a "Antawaa ini?"
11 Somimbag so madakel a taw a tig iran a "Giyai si Isa, a so Nabi a poon sa Nasarit sii sa Galili."

Somiyoled si Isa ko Timplo

- 12** Somiyoled si Isa ko Timplo o Allah na piyamogaw niyan so langon a dii ndadagang ago so dii mamamasaan roo. Pilelekeb iyan so manga lamisaan o dii sesambiay sa pirak, ago so manga ontoda o dii pepasa sa marapatik.
13 Pitero iyan kiran a "Misosorat ko Kitab a pitero o Allah a 'So Walay aken na mbetowan sa Walay a Pesimbaan,' ogaid na ba niyo den mbaloya a dii tepokan o manga tekew."
14 So manga bota ago so manga sadir na miyamanong ki Isa ko Timplo, na piyamakapiya niyan siran.
15 Ogaid na kiyararangitan so manga poporo a imam ago so manga goro ko Kitab ko kiyailaya iran ko manga piyakamemesa a pinggolaola niyan ago so manga wata a ipepelalis iran sii ko Timplo a "Podin so Wata o Daod!"
16 Na iniise iran ki Isa a "Ba ngka miyaneg so di ran dii teroon?"
Tig i Isa a "Oway. Ba niyo da mabatiya angkai a misosorat ko Kitab a 'So manga modol o manga wata ago manga ikaririga na piyakipodi ngka on a ginawa ngka'?"
17 Na miyawa kiran si Isa na lominiyo ko siti a somiyong sa Bitani a ron miyakaiga.

Mirayong so Kayo a Higos

- 18** Sii ko kapekasoy niyan sa Yarosalim ko teked a kapipita na miyaor sekaniyan.
19 Na miyakailay sekaniyan sa kayo a higos ko kilid a lalan, na miyobay ron ogaid na da a ba niyan on miyatoot a onga, ka manga raon bo. Pitero iyan ko kayo a "Di ka den pekaonga!" Na sakotika den a mirayong so kayo.

20 Kagiya mailay ai o manga sokbat na miyamemesa siran a tig iran a "Andamanaya i kiyaperayong sa sagogona angkai a kayo a higos?"

21 Pitero kirin i Isa a "Teroon ko rekano a mataan den a o aden a paratiyaya niyo ago di kano pendowadowa, na mapenggolaola niyo so inikidia ko sangkai a kayo a higos, na kena a ba guyai bo, ka mapetero iyo mambo sangkai a palaw a 'Mbowat ka na go ngka lebaden a ginawa ngka ko ragat,' na mipenggolalan den.

22 Na o peparatiyaya kano na apiya antonaa i pengnin iyo ko di niyo dii kapanggarapan na ketarima iyo."

So Pakaise makapantag ko Kapaar i Isa

23 Komiyasoy si Isa ko Timplo, na sii ko kapepamangendao niyan na somiyong on so manga poporo a imam ago so manga pelokelokesen o manga taw. Iniise iran on a "Antonaa i kapaar ka sa di ngka dii kanggolaola sangkai a manga nganin? Na antawaa i migay reka sangkanan a kapaar?"

24 Somimbag kirin si Isa a "Aden a ipagise aken rekano mambo, na o kesembag iyo na peteroon ko rekano o antonaa i kapaar aken sa di aken sii dii kanggolaola.

25 Si Yahiya na anda poon so sangan iyan sa kapepanalawat? Ba poon ko Allah o di na poon ko manosiya?"

Na pinggedageda iran ai a tig iran a "Opama ka aya tano isembag na 'Poon ko Allah,' na peteroon iyan rektano a 'O benar oto na ino kano da paratiyaya ki Yahiya?'

26 Ogaid na o teroa tano a 'Poon ko manosiya,' na ipekelek tano o ba antonaa i ikidia rektano o madakel a taw, ka tatarimaan iran langon a nabi si Yahiya."

27 Na inisembag iran ki Isa a "Di ami katawan."

Na pitero iyan kirin a "Di aken rekano mambo peteroon o antonaa i kapaar aken sa di aken sii dii kanggolaola.

So Bayambayan makapantag ko Dowa a Wata a Mama

28 "Antonaa i pamikiran iyo makapantag sii? Aden a mama a dowa i wata a mama. Somiyong sekaniyan ko kaka on na pitero iyan a "Wata ko, song ka ko asinda na nggalebek ka on imanto.'

29 "Na somimbag sekaniyan a 'Di, di ako roo song,' ogaid na da matey na misendit, na somiyong roo.

30 "Na somiyong so mama ko isa a wata iyan na datar bo oto a pitero iyan on. Aya inisembag iyan na 'Oway sir, song ako ron,' ogaid na da on song.

31 "Antawaa ko dowa oto kataw i tomiyoman ko kabaya o ama iran?"

Tig iran a "So kaka."

Na pitero kirin i Isa a "Teroon ko rekano a mataan den a so manga panenekat sa bowis ago so manga sondal na maoona rekano somoled ko Ndatoan o Allah.

32 Ka somiyong sii rekano si Yahiya sa kapakiilain iyan rekano ko ontol a lalan, na da niyo paratiyaya. Ogaid na miyamaratiyaya rekaniyan so manga panenekat sa bowis ago so manga sondal. Na apiya niyo pen ai miyailay, na da niyo alina a pamikiran iyo kaan kano ron makaparatiyaya.

So Bayambayan makapantag ko manga Ogopa ko Asinda a Obas

33 "Pamakineg kano sa isa pen a bayambayanan: Aden a kirek ko asinda a piyamolaan iyan sa manga obas. Inalad iyan ai ago komiyalot sekaniyan sa ketagoan ko petemekan ko obas, na mimbaal sa lantawa. Kagiya mapasad oto na piyagapin iyan so asinda ko manga ogopa na lomiyalakaw.

34 Sii ko kaperagona den ko onga o obas na siyogo iyan so manga talasogoay niyan roo ko manga ogopa, ka pekikowa niyan kiran so bagian iyan on.

35 "Na guyander o manga ogopa so manga talasogoay na piyamadasan iran so isa on, biyono iran so isa peman, na riyobakan iran a ator so ped.

36 Mandiyadi na siyogo peroman o kirek so ped a manga talasogoay a madakel a di so miyaona. Na datar bo a inikidia kiran o manga ogopa.

37 Moripori na piyakasong iyan kiran so wata iyan, ka tig iyan a 'Pagadatan iran so wata aken.'

38 "Ogaid na kagiya mailay o manga ogopa so wata iyan na pitero o oman i isa ko ped iyan a 'Sekaniyan so wata o kirek. Na, bonoon tano, ka kekowa tano angkai a asinda a mapekewali niyan!"

39 Na guyander iran ago inowit iran ko liyo o asinda na biyono iran."

40 Na iniise i Isa a "Amay ka makaoma so kirek ko asinda na antonaa i ikidia niyan sangkoto a manga ogopa?"

41 Inisembag iran a "Mataan a pemonoon iyan angkoto a manga rarata a taw sa piyakalekelek a kapatay, na pegapinen iyan so asinda ko ped a manga ogopa a pekabegay ron ko bagian iyan ko kaperagona on."

42 Na pitero kiran i Isa a "Ba niyo da mabatiya angkai a misosorat ko Kitab?

'So ator a inisili o manga panday sa walay
na miyabaloy a aya kaoonayan ko kaoontodan o walay.
So Kadnan i minggolaola sii,
na tanto ini rektano a piyakamemesa!'

43 "Kagiya ka maoto na teroon ko rekano a kowaan rekano so Ndatoan o Allah, ka imbegay ko manga taw a ipegonga iran so manga galebek a domadait sangkai a Ndatoan."

45 Kagiya maneg o manga poporo a imam ago so manga Parisi angkai a manga bayambayanan i Isa na siyabot iran a siran i piyakailatan iyan.

46 Na kabaya iran a madakep iran sekaniyan, ogaid na ipekelek iran so madakel a taw ka tatarimaan iran a nabi si Isa.

MATIYO 22

So Bayambayanan makapantag ko Kakendori ko Kiyawing

Miyanitol peroman si Isa ko madakel a taw sa manga bayambayanan a tig iyan a

2 "So Ndatoan o Allah na kiibarat ko dato a mitiyagar sa kakendori ko kakewinga ko wata iyan a mama.

3 Siyogo iyan so manga talasogoay niyan a pakitokawan iran ko manga biyantowan a talabok siran ko kakendori, ogaid na da siran on mabaya tomalabok.

4 "Na somiyogo peman so dato sa ped a manga talasogoay a tig iyan a 'Teroa niyo ko manga biyantowan a miyatiyagar aken den so ipegana ko. Miyasombali den so manga sapi aken ago so piyakakekaolit a manga nati a pangangayamen. Miyatiyagar den so

langon taman. Talabok kano ko kaken ko kakewing.'

5 "Ogaid na da ini tagoa sa ginawa o manga biyantowan, ka ba siran den somiyong ko manga galebek iran. So isa on na somiyong ko lopa iyan, ago so ped na sii ko tinda niyan.

6 Na so manga ped na giyander iran so manga talasogoay na piyakakeyakaya iran ago piyamono.

7 Tanto a kiyararangitan so dato, na siyogo iyan so manga sondaro niyan na piyaminasa iran angkoto a miyamono ago tiyotong iran so inged iran.

8 "Na giyoto a pitero iyan ko manga talasogoay niyan a 'Matitiyagar den so kaken ko kakewing, ogaid na di ron mapapatot so manga biyantowan.

9 Sabap roo na song kano ko manga mbalakaan o manga lalan na apiya antawaa i peketoon iyo na bantowi niyo a telabok ko kakendori.'

10 Na somiyong so manga talasogoay roo ko manga lalan na piyanimo iran so langon a taw a miyatoon iran a mapiya ago marata. Na so darpa a kenanan na miyapenopeno a taw."

11 "Ogaid na kagiya somoled so dato ka pagilain iyan so manga banto na miyainenga iyan so isa a mama a da nditar sa nditaren ko kalilimod ko kakewing.

12 Na iniise rekaniyan o dato a 'Aki, andamanaya i kiyapakasoled ka sii a da ka makanditar sa nditaren ko kalilimod ko kakewing?" Na da den a kisembag iyan.

13 "Mandiyadi na pitero o dato ko manga talasogoay a 'Patonga niyo a manga lima niyan ago ai, na lebaden iyo sa liyo roo ko maliboteng a ron pendiyagaw a di niyan dii pakakitebaan a ngipen iyan."

14 Pitero pen i Isa a "Madakel a kiyabantowan, ogaid na maito a miyapili on."

So Pakaisa makapantag ko Kabayad sa Bowis

15 Oriyan oto na miyawa roo so manga Parisi na pimemosawiraan iran o andamanaya i kapakateroa iran ki Isa sa midimanda iran on.

16 Na piyakasong iran rekaniyan so manga sokbat iran ago so manga kaom i Dato Hirod na pitero iran ki Isa a "Goro, katawan ami a maontol ka a mama. Ipepangendao ngka so tito a benar makapantag ko lalan ko Allah, na da a taw a ba ngka peramigi, ka di ngka tegoon sa ginawa so kapakanggegerar o taw.

17 Kagiya ka maoto na teroa ngka rekami i pamikiran ka makapantag sii. Ba sii ko Kitab o ba tano pembayadi so bowis ko Solotan sa Roma, o di na di den?"

18 Ogaid na miyasipat i Isa so marata a kadiyat iran na tig iyan a "Sekano a dii mamagomanta, ino ako niyo petepengi lomitag?

19 Pakilain iyo raken so pirak a ipembayad ko bowis." Inowitan iran sa pelata

20 Na iniise iyan kirana "Antawaa i kiparas ago ngaran a minitombok sii?"

21 Tig iran a "So Solotan sa Roma."

Na pitero kirana "Kagiya ka maoto na began iyo ko Solotan so kak o Solotan, na began iyo ko Allah so kak o Allah."

22 Kagiya maneg iran ai na miyamemesa siran, na inawaan iran sekaniyan ago lomiyalakaw.

So Pakaisa makapantag ko Kakeoyag o Miyamatay

23 Sangkoto a gawii na somiyong ki Isa so manga Sadosi a di pemaratiyaya i ba keoyag so miyamatay. Inisean iran si Isa a

24 "Goro, pitero o Mosa a 'O matay so mama a da a wata iyan na disomala a so pagari niyan na pengaromaan iyan so balo a babay kaan siran makambawata sa moriyataw o miyatay.'

25 Gowani na aden a pito kataw a mama a magariyari a kibabaling sii rekami. Miyakapangaroma so kaka na miyatay a da a ba niyan miniganat a wata. Minibagak iyan so karoma niyan ko pagari niyan.

26 Datar oto a miyanggolaola o ikadowa a pagari niyan, ago so ikatelo, ago langon siran taman ko ikapito.

27 Aya kiyaposan on na miyatay mambo so babay.

28 Na amay ka maoyag so miyamatay na antawaa ko pito to kataw a mama i kikaroma rekaniyan, ka palaya siran on miyakapangaroma?"

29 Somimbag si Isa a "Mariribat kano den, ka di niyo katawan so manga ndao o Kitab o di na so kabatowa o Allah.

30 Ka amay ka maoyag so miyamatay na kedatar siran o manga malaikat sa kasorgaan a di den makapetepitapi so manga mama ago manga babay.

31 Na makapantag ko kakeoyag o miyamatay na ba niyo da mabatiya ko Kitab so pitero rekano o Allah?

32 Ka miyatey den a kiyapos o kiyapamatay o Ibrahim, Iskak, ago so Yakob na pitero iyan a 'Saken so Tohan o Ibrahim, so Tohan o Iskak, ago so Tohan o Yakob'? So Allah na kena a ba so Tohan o miyamatay, ka so Tohan o manga oyagoyag."

33 Kagiya maneg ai o madakel a taw na miyamemesa siran ko ipe pangendao niyan.

So Lebi a Mala i Kipantag a Sogoan

34 Kagiya maneg o manga Parisi a kiyalawanian i Isa so manga Sadosi ko manga sembag iyan na somiyong siran rekaniyan.

35 So isa kiran a alim ko Kitab na tipengan iyan si Isa sangkai a pakaise:

36 "Goro, antonaa i lebi a mala i kipantag a sogoan o Kitab?"

37 Tig i Isa a "Kababayai ngka so Kadnan a Tohan ka sa iklas ko poso o ka, ago iklas ko niyawa ngka, ago iklas ko iman ka."

38 Giyai i pagampaganay ago lebi a mala i kipantag a sogoan.

39 So ikadowa na datar iyan: 'Kababayai ngka so siringan ka a datar a ginawa ngka.'

40 So dalem o Kitab o Mosa ago so Sorat o manga nabi na sii bo mipepasod sangkai a dowa a sogoan."

So Pakaisa makapantag ko Al Masih

41 Sii ko katitimo o manga Parisi ki Isa na iniise iyan kiran a

42 "Antonaa i pamikiran iyo makapantag ko Al Masih? Antawaa i kiwata rekaniyan?"
Tig iran a "Wata sekaniyan o Daod."

43 Na pitero kiran i Isa a "O benar oto, na ino sekaniyan mbetowi o Daod sa Kadnan sii ko di on dii kapakateroa o Soti a Roh? Ka pitero iyan a

44 So Allah na pitero iyan ko Kadnan aken a

"Ontod ka sii sa kawanan aken

taman sa matago aken so manga ridoay ngka
ko didalem o palad a ai ngka." '

45 Na kagiya bitowan sekaniyan o Daod sa Kadnan na andamanaya i kiyambaloy niyan a Wata o Daod?"

46 Na da den a miyakasembag ki Isa sa sataga bo, na ipoon den sangkoto a gawii na da den a ba on miyakaraw mise sa ped a pakaise.

MATIYO 23

Lalangan i Isa mipantag ko manga Goro ko Kitab ago so manga Parisi

Kagiya maipos oto na pitero i Isa ko madakel a taw ago so manga sokbat iyan a

2 "So manga goro ko Kitab ago so manga Parisi na aya kikilalaan a pegasoy rekano ko maana o Kitab o Mosa.

3 Kagiya ka maoto na tagoa niyo sa ginawa ago tomana niyo so langon a di ran rekano dii teroon. Ogaid na di niyo sowaa so di ran dii nggolaolaan, ka di iran tomanen so ipe pangosiyat iran.

4 Pembekesen iran so manga awid a maregen a kapegawidi ron na pepakiposai iran ai ko manga taw, ogaid na di iran kabaya i ba siran den i magawid on ko apiya isa bo ko kemer iran.

5 "So langon a di ran dii nggolaolaan na sabap bo sa an mailay o manga taw. Maolad so manga pananagoay ko inipanorat a manga ayat o Kitab a tatagoon iran sa beneng iran ago barokan, na matas so manga garigay ko sagayadan o manga kimon iran.

6 Pekebabayaan iran so manga darpa o seselaan a taw ko kalilimod ago so isesenggay a manga ontoda ko manga sinagoga.

7 Pekebabayaan iran so kapesalama kirian sii ko manga padian, ago so kapembetowi kirian o manga taw sa 'Goro.'

8 "Ogaid na di patot i ba kano kabetowi sa 'Goro,' ka palaya kano magariyari, na isa bo a Goro niyo.

9 Na di niyo mbetowi so apiya antawaa sa 'Ama,' sii sa doniya, ka isaisa bo a Ama iyo a ndodoo sa kasorgaan.

10 Na di patot i ba kano kabetowi sa 'Kadnan,' ka isa bo a Kadnan iyo, a so Al Masih.

11 So lebi rekano a mala na disomala a pembaloy baden a pepanalagad rekano.

12 Apiya antawaa i pepangimporoan na imbabaa, na apiya antawaa i pepangalimbabaan na iporo."

Pimbongan siran i Isa sabap ko di ran dii Kapagomanta

13 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Pelekeban iyo so pintoan ko Ndatoan o Allah ko manga taw. Di kano ron soled, na siran oto a petepeng on somoled na di niyo peka soleden.

15 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Pepalayalayag kano sa ragat ago pelalakawan iyo so kalopaan kaan iyo mapakaparatiyaya so isa a taw ko kepit iyo. Na amay ka mapesokbat iyo na mbalowin iyo a dowa takep sa kakepatot iyan sa kapekanaraka iyan a di sekano.

16 "Kemorkaan kano a manga bota a nakoda, ka ipe pangenda niyo a o pesepaan o taw so Timplo na di ron paliyogat i ba niyan mitoman so inisepa iyan, ogaid na o pesepaan

ian so bolawan a sisii ko Timplo na paliyogat on a kitomanen niyan on.

17 Bota kano a manga lalang! Anda i lebi a mala i kipantag ko bolawan ago so Timplo a aya pepekasoti ko bolawan?

18 Itepangendao niyo pen a o pesepaan o taw so aparan na di ron paliyogat i ba niyan mitoman so inisepa iyan, ogaid na o pesepaan iyan so soasoat a isepaat ko aparan na paliyogat on a kitomanen iyan on.

19 Manga bota kano! Anda i lebi a mala i kipantag ko soasoat ago so aparan a aya pepekasoti ko soasoat?

20 Kagiya ka maoto na igira a dii sesapa o taw so aparan na aya niyan dii sesapa na so aparan ago so langon a ndodon.

21 Na igira a dii sesapa o taw so Timplo na aya niyan dii sesapa na so Timplo ago so Allah a mababaling roo.

22 Na igira a dii sesapa o taw a kasorgaan na aya niyan dii sesapa na so korsi o Allah ago so moontod on.

23 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Apiya so ba bo palapa a lagid o kemi, loya, tidek ago kadingag na di niyo dii ndiyakatan, ogaid na inindarainon iyo so lebi pen a mala i kipantag a manga sogoan o Kitab mipantag ko kapaginontolan, kapedi ago kapetoman sa pasad. Guyai i patot a penggolaolaan iyo a sarta a di niyo pendarainonen so ped a pesowaan.

24 Manga bota kano a nakoda! Peseraan iyo ron so tendek ko peginomen iyo, ogaid na pelamed kano sa onta.

25 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Pelompiyon iyo so liyo o tagayan ago pinggan ogaid na so soled iyan na mapepeno a kanggagasab ago napso.

26 Bota a Parisi! Daan iyo a lompiyowi so soled o tagayan na go bo mambo malompiyo so liyo niyan.

27 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Datar kano o manga kober a pipintoraan sa mapoti a mapiya a pegilain sa liyo, ogaid na so soled iyan na mapepeno a manga tolan o miyamatay ago langon a maresik a manga nganin.

28 Datar oto mambo a malagilagid kano o ba manga oontol igira a pegilain kano o manga taw, ogaid na so soled iyo na mapepeno a kapamagomanta ago kadostaan.

Piyayag i Isa so Kandanega kiran

29 "Kemorkaan kano a manga goro ko Kitab ago manga Parisi a dii mamagomanta! Pepangembal kano sa manga pipiya a kober para ko manga nabi, na di niyo dii pendaraan iyo so manga lebeng o manga oontol,

30 A di niyo dii teroon a 'O miyakapaginetaw tano ko miyanga oona a gawii o manga apo tano na di tano kiran den pemangeped o kowan sa kambonoa ko manga nabi.'

31 Sii ko di niyo sii dii kateroa na pepamataanan iyo a manga mbawataan kano angkoto a miyamamono sa manga nabi.

32 Na, tarosen iyo baden ago imasada niyo so inepoonan o manga apo iyo!

33 "Sekano a manga nipay ago mbawataan o manga nipay! Andamanaya i kapelagowi niyo ko kapagowita rekano roo sa kanarakaan?

34 Sogo ako rekano sa manga nabi, manga oongangen a mama, ago manga goro.

Pemonoon iyo so ped kiran, penotoken iyo so ped ko kros, na so ped na pemadasan iyo

sii ko manga sinagoga niyo, ago penalobaan iyo siran ko pisetimanan a siti.

35 Na sabap sii na kidaneg rekano so kiyapamona ko langon o manga oontol a taw a miyapamono sa doniya ipoon ko kiyabonoa ki Abil a maontol a mama taman ko kiyabonoa ki Sakariyas a wata o Barakiyas a biyono iyo ko pageletan o Timplo ago so aparan.

36 Teroon ko rekano a mataan den a palaya ini kidaneg ko manga taw a kapapantagan sangkai a masa!

So Gagaw i Isa sa Yarosalim

37 "Aidaw, Yarosalim, Yarosalim, a aya pepamono ko manga nabi ago perobak a ator ko siran oto a siyogo reka! Omanoman aken kabaya a pelimoden aken so langon o manga taw ngka a datar o gopoan a petimoon iyan so manga piyak iyan ko atag o manga papak iyan, ogaid na da niyo kabayai.

38 Ilaya niyo man, ka kiyawaan den so babalingan iyo.

39 Ka teroон ko rekano a ipoon imanto na di ako niyo den keilay taman sa matero iyo a 'Podin tano so pepekaoma sii ko ingaran o Kadnan.' "

MATIYO 24

Inaloy i Isa so Kakegeba o Timplo

Sii ko kapegawai i Isa ko lamalama o Timplo na miyobay rekaniyan so manga sokbat iyan na initoro iran on so manga walay a matatago ko darpa a Timplo.

2 Na iniiise kiran i Isa a "Miyailay niyo bes angkai a langon taman? Teroon ko rekano a mataan den a da a isa bo a ator sii a ba kibagak ko kabebetadan on, ka langon den ai penga gegeba."

So manga Kamaregenan ago Kasatroan

3 Sii ko kaoontod i Isa ko Palaw a Olibi na somiyong on so manga sokbat a siran bo na pitero iran a "Teroa ngka rekami o anda i kakitoman angkai a pitero o ka, ago antonaa i toos ko kapekaoma ngka go so kaposan angkai a masa."

4 Somimbag si Isa a "Iktiyari niyo o ba kano masaliba o apiya antawaa.

5 Ka madakel a pemakaoma a pegingaranen iran so ngaran aken, a peteroon iran a 'Saken so Al Masih,' na madakel a penga sesaliba iran.

6 Keneg iyo so makapantag ko dii katidawa ago so manga totolan ko manga katidawa, ogaid na pangalii niyo o ba kano malek, ka disomala a mapenggolaola ini. Ogaid na kena a ba giyanan i kaposan,

7 Ka so isa a nasiyon na makipetidawa ko salakaw a nasiyon, na so isa a ndatoan na makipetidawa ko salakaw a ndatoan. Teonen ago pelinogen so mbarambarang a manga inged.

8 Langon ai na datar bo o poonan o kambalilita ko babay.

So Kasetroa ko manga Sokbat

9 "Sa masa oto na pendadakepen kano o manga taw, na peladen kano iran sa kaperasaya rekano, na pemonoon kano iran. Ikegowad kano o langon o manga nasiyon sabap raken.

10 Sangkoto a masa na telikodan o madakel a taw so paratiyaya iran, na petitipowa siran ago pekekagowada.

11 Madakel a di tito a manga nabi a pemakagemaw, na madakel a penga sesaliba iran.

12 Na sabap ko kapekalangkap o kamarataan na ketenggaw so kapekebabaya o kadakelan ko taw.

13 Ogaid na so makatiger sa taman sa kaposan na aya kesabet.

14 Na giyangkai a Mapiya a Totol makapantag ko Ndatoan o Allah na pekalangkaben ko dalem a doniya kaan maneg o langon o manga nasiyon, na sii sangkoto a masa na pekatalingoma so kaposan.

So Piyakagowagowad a Pekamorala

15 "Na amay ka mailay niyo so 'Piyakagowagowad a Pekamorala,' a miyatero o Nabi Daniyal a makatitindeg ko soti a darpa (so pepangadi sii na tanodi niyan ai)

16 Na siran oto a ndodoo sa Yodiya na pamalagoy a pagagaw ko manga bobongan.

17 So taw a sii kapantagi ko liyoliyo o walay niyan amay ka pelagoy na di den soled ko walay sa kakowaa niyan ko tamok iyan.

18 Na so taw a sii kapantagi ko pangomaan na di kesoy ko walay niyan sa kakowaa niyan ko gerab iyan.

19 Dowandowaan iyan so manga oogat ago manga maritan a babay sangkoto a manga gawii!

20 Pangniya niyo ko Allah a so kapekapalagoy niyo na kena a ba sii ko rendeng o di na so Gawii a Idedeke.

21 Ka so karomasayan a pekatalingoma sa masa oto na tanto a mala a da den kaokiti so datar iyan ipoon ko kiyaadena ko doniya taman imanto, na di den mambo kapeparomanan.

22 O da kalebati so kadakel angkoto a manga gawii na da den a ba on kelamba a oyagoyag. Ogaid na sabap ko manga taw a piyamili o Allah na kelebatan iyan angkoto a manga gawii.

23 "Sa masa oto na o aden a petero rekano sa 'Ilaya niyo, katii so Al Masih!' o di na 'Kaoto roo!' na di niyo mbenara.

24 Ka pekagemaw so di tito a manga Al Masih ago di tito a manga nabi. Pemangembal siran sa manga ala a nanao ago piyakamemesa kaan apiya so manga taw a piyamili o Allah na masaliba iran o kepakay.

25 Tanodi niyo ai, ka miyatero aken rekano sa da niyan pen kapakatalingoma.

26 "Kagiya ka maoto na o aden a petero rekano sa 'Ilaya niyo man, ka ndodoo so Al Masih ko disirto,' na di kano roo song. O di na o teroa iran a 'Ilaya niyo, ka miyagna sekaniyan sa walay,' na di niyo mbenara.

27 Ka so kapekaoma o Wata o Manosiya na datar o kilakilat roo sa sebangan a pesindaw taman sa sedepan.

28 "Apiya anda a aden a bangkay ron na ron mambo petimo so manga garoda.

So Kapekaoma o Wata o Manosiya

29 "Anda den i kaipos o karomasayan sangkoto a manga gawii na pekaliboteng so alongan ago di sindaw so olan, so manga bitoon na penga oolog a poon sa langit, na keselenseleng so manga kabatowa roo sa langit.

30 Sa kapapantagan oto na pekagemaw so nanao ko Wata o Manosiya roo sa langit, na pemboboko so langon o manga nasiyon sa doniya. Keilay iran so Wata o Manosiya a pepekaoma a sisii ko manga gabon sa langit a misasarta on so mala a kabatowa ago bantogan.

31 Na sogoon iyan so manga malaikat iyan a sarta a magoni a bogiyong sa matanog, na penimoon iran so piyamili iyan a manga taw a poon ko pat a pidoro a alam, a poon ko isa a kaposan o doniya taman ko sabala a kaposan iyan.

So Indao o Kayo a Higos

32 "Paganada niyo angkai a indao o kayo a higos. Amay ka melita so manga sapak iyan ago mamagombos na ketokawan iyo a magaan lomaon.

33 Datar oto mambo a amay ka mailay niyo so langon angkai a pekeolaola na ketokawan iyo a magaan den so kapekaoma niyan, ka sisii den ko pintoan.

34 Teroon ko rekano a mataan den a palaya ini den mapenggolaola sa di pen malengan mamatay so kapapantagan ai a manga taw.

35 Penga ada so langit ago so doniya, ogaid na di den keda so manga katero aken."

Da a Taw a Matao ko Gawii o di na Oras

36 "Da a taw a ba matao sangkoto a gawii o di na oras. Apiya so manga malaikat roo sa kasorgaan ago so Wata na di iran katawan, ka so bo so Ama i matao ron.

37 So kapekaoma o Wata o Manosiya na kedatar o miyaolaola isako kiyapaginietaw o Nok.

38 Ka sii sangkoto a manga gawii sa da pen kapakaoma o bagiyaw na so manga taw na pepamakakan ago pepamakainom, pepamangaroma ago pepamangaromaan taman den ko gawii a kiyapakasoled o Nok ko mala a kapal.

39 Na di iran katawan o antonaa i keolaola taman ko kiyapakaoma o bagiyaw na minigaled siran langon. Datar ai mambo a kesowasowa amay ka pekaoma so Wata o Manosiya.

40 So dowa kataw a mama sa masa oto a dii nggagalebek ko pangomaan na kowaan on so isa on ago imbagak so ped iyan.

41 So dowa kataw a babay a pembowayo na kowaan on so isa on ago imbagak so ped iyan.

42 "Kagiya ka maoto na pagaalataw kano baden, ka di niyo katawan o antonaa i gawii a kapekaoma o Kadnan iyo.

43 Tanodi niyo ai: o katawi o kiwalay so oras ko kagagawii a kapekaoma o tekew na magaalataw sekaniyan ago di niyan pekisoledan so walay niyan.

44 Sabap sii na lalayon kano mambo titiyagar, ka pekaoma so Wata o Manosiya ko oras a kena o ba niyo pakatatalingomaa.

So Petoman ago so di Petoman a Talasogoay

45 "Antawaa so kasasanaan ago maongangen a talasogoay? Sekaniyan so piyakakibir o kadnan iyan ko ped a manga talasogoay kaan iyan siran mapakakan ko ponto a oras.

46 Mapipiya a ginawa angkoto a talasogoay amay ka makaoma so kadnan iyan o maoma o kadnan a petomanen iyan ai.

- 47** Teroon ko rekano a mataan den a pekikibir on o kadnan so langon o tamok iyan.
- 48** Ogaid na opama ka marata angkoto a talasogoay na mapemikir iyan a 'Matey pen komasoy so kadnan aken.'
- 49** Na peranegen iyan so ped iyan a manga talasogoay, na magatoang mambo ko manga tamereg.
- 50** Na pekaoma so kadnan angkoto a talasogoay ko alongan a kena o ba niyan pakatatalingomaa sii ko oras a di niyan katawan.
- 51** Na pesetepeden sekaniyan o kadnan, na isenggay niyan a keped ko dii mamagomanta, na ron pendiyagaw a di niyan dii pakakitebaan a ngipen iyan.

MATIYO 25

So Bayambayan makapantag ko Sapolo a Raga

- "Sii sangkoto a gawii na so Ndatoan o Allah na kiibarat ko sapolo a raga. Lomiyalakaw siran a kiaawid sa manga palitaan iran, ka pagalaon iran so mangangaroma.
- 2** So lima on kataw na da a manga lalag iyan, ago so lima on kataw na manga oongangen.
- 3** Sii ko kiyaawidi o da a manga lalag iyan ko manga palitaan iran na da iran pangolambai sa lanawato.
- 4** Ogaid na so manga oongangen na miyawid siran sa manga pananagoay a mapepeno a lanawato a rakes o manga palitaan iran.
- 5** Kagiya matey a da makaoma so mangangaroma na petoratoden so manga raga na sarta a tiyorog siran.
- 6** "Kagiya kalookan den a gawii na aden a miyananalo a tig iyan a 'Katii so mangangaroma. Song kano sii na alawa niyo!'
- 7** "Na miyakanaw langon angkoto a manga raga na tiyanor iran so manga palitaan iran.
- 8** Pitero o da a manga lalag iyan ko manga oongangen a 'Saadi kami niyo ko lanawato niyo, ka magaan den kepareng so manga solo ami.'
- 9** "Tig o manga oongangen a 'Di, ka masiken a di rekami petoon ago sii rekano. Song kano baden ko tinda na pamasa kano sa keosar iyo.'
- 10** Na sii ko kapesong iran roo a pemasa siran na miyakaoma so mangangaroma. So manga raga a makatitiyagar na miyonot siran on na somiyoled siran ko kenanan ko kakewing na likeban so pintoan.
- 11** "Da peman matey na miyakaoma mambo so ped a manga raga, na miyananalo siran a 'Sir, Sir, lekai ngka rekami so pintoan!'
- 12** "Ogaid na inisembag iyan a 'Teroon ko rekano a mataan den a di ko sekano katawan.'
- 13** Pitero pen i Isa a "Kagiya ka maoto na pagaalataw kano, ka di niyo katawan so gawii o di na so oras.

So Bayambayan makapantag ko Telo a Talasogoay

- 14** "So Ndatoan o Allah na kiibarat pen ko mama a magaan den lomalakaw. Tiyawag iyan so manga talasogoay niyan na inisana niyan kiran so manga tamok iyan.
- 15** Bigan iyan so oman i isa kiran sa domadait ko kapasang iyan. So isa on na bigan iyan sa lima nggibo a pelata a bolawan, so isa na dowa nggibo, ago so ped pen na sanggibo. Na lomiyalakaw sekaniyan.
- 16** Sii den ko kiyapos iyan na lominiyo so kiyabegan sa lima nggibo a pelata na

inindagang iyan, na miyakalaba sa lima nggibo.

17 Datar oto mambo a so kiyabegan sa dowa nggibo a pelata na miyakalaba sa dowa nggibo.

18 Ogaid na so kiyabegan sa sanggibo a pelata na lomiyalakaw na komiyalot sa lopa na piyagna iyan on so pirak o kadnan iyan.

19 "Kagiya den a matey na komiyasoy so kadnan angkoto a manga talasogoay na tinimo iyan siran kaan iyan mapagitong so pirak iyan.

20 Miyobay ron so kiyabegan sa lima nggibo a pelata na inawidan iyan so isa pen a lima nggibo a tig iyan a 'Inisana ngka raken so lima nggibo a pelata a bolawan, Sir, na ilaya ngka ngkai a isa pen a lima nggibo a miyalaba ko!'

21 "Pitero o kadnan iyan a 'Mapiya oto! Mapiya ka ago kasasarigan a talasogoay!

Kiyasarigan ka ko kiyakibira ngka ko maito a manga nganin na pekikibir aken reka so madakel. Bagian ka so kapipiya a ginawa o kadnan ka!"

22 "Miyobay ron mambo so kiyabegan sa dowa nggibo a pelata a tig iyan a 'Inisana ngka raken so dowa nggibo a pelata a bolawan, Sir, na ilaya ngka angkai a isa pen a dowa nggibo a miyalaba ko!"

23 "Pitero o kadnan iyan a 'Mapiya oto! Mapiya ka ago kasasarigan a talasogoay!

Kiyasarigan ka ko kiyakibira ngka ko maito a manga nganin na pekikibir aken reka so madakel. Bagian ka so kapipiya a ginawa o kadnan ka!"

24 "Moripori na miyobay ron so kiyabegan sa sanggibo a pelata a tig iyan a 'Sir, katawan aken a masingit ka a mama a peperagon sa da ngka pamolaa ago pepangowa sa pereperan a da ngka saoden.

25 Na kagiya miyalek ako na lomiyalakaw ako na piyagna aken so pirak ka ko lopa. Ilaya ngka, ka katii so rek ka!"

26 "Somimbag so kadnan iyan a 'Marata ka ago tapolan a talasogoay! O mapipikir ka a peperagon ako sa da ko pamolaa ago pepangowa ako sa pereperan a da ko saoden

27 Na patot a katagoa ngka ko pirak aken sa bangko kaan amay ka komasoy ako na makowa ko so rek aken ago so iseg iyan.

28 "Na kowaa niyo ron so sanggibo a pelata na began iyo ko sapolo nggibo i pelata.

29 Ka so oman i isa a aden a rek iyan na kebegan pen, na kitaralo so rek iyan. Ogaid na so da a rek iyan na apiya so maito bo a rek iyan na kowaan on.

30 Na giyangkai a da a bali niyan a talasogoay na lebaden iyo sa liyo roo ko maliboteng a ron pendiyagaw a di niyan dii pakakitebaan a ngipen iyan.'

So manga Bilibili ago so manga Kambing

31 "Amay ka makaoma so Wata o Manosiya sa kapendato iyan a oonotan o langon o manga malaikat iyan na magontod ko seselaan a korsi iyan.

32 Na ketimotimo ko hadapan iyan so langon o manga nasiyon sa doniya na mbegin iyan siran sa dowa lompok a lagid o pananagikor sa bilibili a di niyan dii pakapesibayaan so manga bilibili ago so manga kambing.

33 Tegoon iyan so manga bilibili sa kawanan iyan na so manga kambing na sii sa diwang iyan.

34 "Na peteroon o Dato ko manga taw a sisii sa kawanan iyan a 'Sekano a rarakmatan o Ama aken, song kano sii na tarimaa niyo so kawali niyo, a so Ndatoan a ititiyagar rekano ipoon den ko kiyadena ko doniya.

35 Ka miyaor ako na piyakakan ako niyo. Miyawaw ako na piyakainom ako niyo.

Miyakapanaget ako rekano na siyakaw ako niyo.

36 Kagiya talandiyang ako na pinditaran ako niyo. Miyasakit ako na piyanisekit ako niyo. Miyakalaboso ako na inibentel ako niyo.'

37 "Na sembag rekaniyan so manga oontol a peteroon iran a 'Kadnan, anda i kiyailaya mi reka a pekeor na piyakakan ami seka, o di na pekewaw na piyakainom ami seka?

38 Anda i kiyailaya mi reka a mananaget ka na siyakaw ami seka, o di na talandiyang na pinditaran ami seka?

39 Anda i kiyailaya mi reka a pekesakit o di na makakalaboso na inibentel ami seka?"

40 "Na isembag kirān o Dato a 'Teroon ko rekano a mataan den a igira a pinggolaola niyo ai ko isa sangkai a manga pagari aken apiya lebi a mitatanan na saken i pinggolaolaan iyon ron."

41 "Oriyan oto na peteroon iyan ko manga taw sa diwang iyan a 'Awa kano raken a misisinta o Allah! Roo kano ko apoy a da a ikepareng iyan a ititiyagar ko Iblis ago so manga saitan iyan!

42 Ka miyaor ako na da ako niyo pakakana. Miyawaw ako na da ako niyo pakainoma.

43 Miyakapanaget ako rekano na da ako niyo sakawa. Talandiyang ako na da ako niyo nditari. Miyasakit ako ago miyakalaboso na da ako niyo mbentelen.'

44 "Na sembagen iran sekaniyan a 'Kadnan, anda i kiyailaya mi reka a pekeor, o di na pekewaw, o di na mananaget, o di na talandiyang, o di na pekesakit, o di na makakalaboso a da ami seka ogopi?"

45 "Na isembag iyan kirān a 'Teroon ko rekano a mataan den a igira a minda kano mogop ko isa sangkai a mitatanan a manga taw na saken i da niyo ogopi."

46 "Mandiyadi na giyangkai a manga taw na pekasong ko da a ikepos iyan a kapendadaneg, ogaid na pekasong so manga oontol ko kaoyagoyag a da a kaposan iyan."

MATIYO 26

So Kadiyat a Kambonoa ki Isa

Kagiya langon ai mapasad tero i Isa na pitero iyan ko manga sokbat iyan a

2 "Katawan iyo a dowa pen gawii a da kaomai ko Paska, na so Wata o Manosiya na kepalaad ko katotoka on ko kros."

3 Samaoto na mitimotimo so manga poporo a imam ago so manga pelokelokesen o manga Yahodi roo ko torogan i Kayapas a so maporo a imam.

4 Na pikediyat iran a ndakepen iran si Isa sa da a matao ron ago mbonoon iran.

5 Ogaid na pitero iran a "Di tano ai nggolaolaan sii ko kapepista, ka o ba baden sesamok so manga taw."

Inododan si Isa sa Lana roo sa Bitani

6 Sii ko kandodoo i Isa sa Bitani sii ko walay o pekebowa, a si Simon,

7 Na somiyong rekaniyan so isa a babay a maawid sa maito a omoy a mapepeno a lana mamot a tanto a mala i arga, na inododan iyan on a olo i Isa sii ko kapekan iyan.

8 Kagiya mailay ai o manga sokbat na inotegan siran a tig iran a "Ino pegolai a lana ini?

9 Mapepasa nda sa mala a pirak a mibegay ko manga miskin!"

10 Katawan i Isa so di ran dii teroon, na pitero iyan kirān a "Ino niyo dii tekora angkai a babay? Mapiya angkai a pinggolaola niyan raken.

11 Lalayon rekano sisii so manga miskin, ogaid na saken na kena a ba lalayon iyo dii

mipagepeda.

12 So kiyaododa niyan sangkai a mamot ko lawas aken na giyoto i kinitiyagaren iyan on ko kipelebengen raken.

13 Teroon ko rekano a mataan den a apiya anda ko dalem a doniya a mapakalangkap on angkai a Mapiya a Totol na mapenotol mambo so inikidia niyan raken a pekipananadem on."

Miyayon si Yodas sa Katipowa niyan ki Isa

14 Oriyan oto na si Yodas Iskariyot, a isa ko sapolo ago dowa a sokbat, na somiyong ko manga poporo a imam

15 Na pitero iyan kirian a "Antonaa i imbegay niyo raken o palada ko rekano si Isa?" Na minilang siran sa telo polo a pelata a pirak na inibegay iran on.

16 Ipoon den sangkoto a oras na pepangiloba si Yodas sa kapekaparo niyan sa katipowa niyan ki Isa.

So Kiyagabi i Isa ago so manga Sokbat iyan

17 Sii ko paganay a gawii ko Pista ko Kakan sa Paan a da a Tapay ron na somiyong ki Isa so manga sokbat na iniise iran a "Anda i kabaya a ka a petiyagarani ami sa kanggabi ngka ko Paska?"

18 Tig iyan a "Songowi niyo angkoto a isa a taw roo ko siti na teroa niyo ron a 'Pitero o Goro a: Magaan mitalingoma so oras aken. Saken ago so manga sokbat aken na peselaselaan ami so Paska sii ko walay ngka.' "

19 Na tiyoman o manga sokbat so pitero kirian i Isa, na pitiyagar iran so inggabi ko Paska.

20 Kagiya magagawii na miyamagatoang si Isa ago so sapolo ago dowa a sokbat.

21 Na sii ko kapekan iran na pitero i Isa a "Teroon ko rekano a mataan den a so isa rekano na tipo raken."

22 Kagiya maneg iran ai na tanto a mikerata a ginawa iran, na iniise on o oman i isa kirian a "Kena bes a ba saken, Kadnan?

23 Somimbag si Isa a "So isa rekano a ped aken a sominindot sa paan sii sa ladiya na aya raken tipo.

24 Mataan a petay so Wata o Manosiya a kitoman so misosorat ko Kitab makapantag rekaniyan, ogaid na kemorkaan angkoto a mama a tipo ko Wata o Manosiya! Tomo rekaniyan a da den mbawataan."

25 Na giyoto a iniise i Yodas a aya on tipo a "Kena bes a ba saken, Goro?"

Na tig i Isa a "Seka den i mitero on."

So Paan ago so Arak

26 Sii ko kapekan iran na kominowa si Isa sa paan, na kagiya kapanalamatan iyan so Allah, na piyangopak iyan na inibegay niyan ko manga sokbat a tig iyan a "Kowa kano ron na kana niyo; giyai so lawas aken."

27 Na kinowa niyan so tagayan, na kagiya makapanalamat na inidawag iyan kirian a tig iyan a "Palaya kano ron inom."

28 Giyai so rogo aken a ron mipepasod so kapasadan o Allah, a so rogo a keodod para ko madakel a taw kaan karilai so manga dosa iran.

29 Teroon ko rekano a ipoon imanto na di ako den maginom sangkai a arak taman ko gawii a paginomen aken so bago a sasoson a arak a ped iyo roo ko Ndatoan o Ama aken."
30 Na kagiya domikir siran na lominiyo siran na somiyong ko Palaw a Olibi.

Inalamat i Isa so Kapepalaw i Pidro

31 Pitero kiran i Isa a "Sangkai a kagagawii na pagawaan ako niyo langon, ka misosorat ko Kitab a:

'Mbonoon ko so pananagikor
na pemangiparak so manga bilibili ko talon.'

32 Ogaid na amay ka maoyag ako na keona ako rekano somong sa Galili."

33 Pitero on i Pidro a "Apiya pen awaan ka o langon a ped na di aken seka den pagawaan."

34 Tig i Isa a "Teroon ko reka a mataan den a giyangkai a kagagawii sa di pen komoko so manok na ipepelaw ako ngka sa makatelo."

35 Tig i Pidro a "Apiya ako reka mirakes a mbonoon na di aken seka den ipepelaw." Na pitero mambo o langon o manga sokbat.

Miyangangarapan si Isa roo sa Gitsimani

36 Miyakaoma si Isa ago so manga sokbat iyan ko darpa a bebetowan sa Gitsimani.

Pitero iyan kiran a "Ontod kano sii pasin sii ko kape pangangarapan aken roo."

37 Na piyakaonot iyan si Pidro ago so dowa a wata i Sibidi, na miyarata a ginawa niyan ago miyasosa a pamikiran iyan.

38 Na pitero iyan kiran a "Minitaralo so kararata a ginawa ko a kiyarong ko kapatay. Telimbagak kano sii na totoday kano a ped aken."

39 Malo iyan siran inawat na gomipe sa lopa na miyangangarapan a tig iyan a "Ama aken, o kepakay na kowaa ngka raken angkai a tagayan! Ogaid na pengnin ko a kena a ba so kabaya aken i ketoman, ka so kabaya a ka."

40 Na komiyasoy sekaniyan ko telo a sokbat na miyaoma niyan siran a kitotorogen. Na pitero iyan ki Pidro a "Ba kano di pekatoday a ped aken apiya isa bo ka oras?

41 Totoday kano ago pepangangarapan kaan kano di ketepengi. Mateterang so niyawa, ogaid na malobay so lawas."

42 Miperoman roo somong si Isa na miyangangarapan a tig iyan a "Ama aken, o di kepakay a kekowa raken angkai a tagayan taman sa di ako ron makainom na matoman so kabaya a ka."

43 Na komiyasoy peroman na miyaoma niyan siran a kitotorogen sabap ko kapened o manga mata iran.

44 Na inawat iyan siran peman na somiyong roo ago miyangangarapan sa miyakatelo a siyoson iyan tero so miyaona a pangni niyan.

45 Oriyan oto na komiyasoy sekaniyan ko manga sokbat na pitero iyan kiran a "Ba kano pen totoroga ago domedeke? Ilaya niyo man, ka miyakatalingoma den so oras a peladen so Wata o Manosiya ko kapaar o manga baradosa.

46 Mbowat kano! Itano roo ka pekaoma den so tipo raken!"

So Kiyadakepa ki Isa

47 Sii ko di niyan pen dii katero na miyakaoma si Yodas a isa ko sapolago dowa a sokbat. Oonotan sekaniyan o tanto a madakel a taw a kiaawid sa manga pedang ago manga bentol a piyakasong roo o manga poporo a imam ago so manga pelokelokesen o manga Yahodi.

48 So tipo rekaniyan na miyatero iyan kirana den a mbegan iyan siran sa toos a tig iyan a "So mama a pagarekan ko na guyoto den i pepangilobaan iyo. Dakepa niyo sekaniyan!"

49 Na miyobay somambot si Yodas ki Isa a tig iyan a "Mapipiya a ginawa ngka, Goro!" na inarekan iyan.

50 Na pitero on i Isa a "Nggolaolaa ngka, Aki, so inisong ka sii."

Giyoto a miyamangobay ki Isa so manga taw na diyakep iran ago piyamageran iran komapet.

51 Mandiyadi na isa ko ped i Isa na binindas iyan so pedang iyan na liyakot iyan so oripen o maporo a imam, na miyasapil on a tangila niyan.

52 Pitero rekaniyan i Isa a "Tagoba ngka so pedang ka, ka so langon a pegosar sa pedang na kepatay mambo a pedang.

53 Ba ngka di katawi a keampit aken so Ama aken na sagogona a sogoon iyan raken so pipira nggibo a manga malaikat?

54 Ogaid na o nggolaolaa ko ini na andamanaya i kakitoman o misosorat ko Kitab a disomala a mapenggolaola ini sangkai a okit?"

55 Na guyoto a pitero i Isa ko madakel a taw a "Ba ako tanganiyaya? Ino kano kiaawid sa manga pedang ago manga bentol ko kiyasong iyo sii a ndakep raken? Oman gawii na moontod ako roo ko Timplo a pepangendao na da ako niyo dakepa.

56 Ogaid na palaya ini miyanggolaola kaan mitoman so miyamangisorat o manga nabi." Na sarta den a inawaan sekaniyan o langon o manga sokbat, na miyamalagoy siran.

Si Isa ko Hadapan o manga Pangongokom

57 So manga taw a domiyakep ki Isa na inowit iran roo ko torogan o maporo a imam, a si Kayapas, a ron mitimotimo so manga goro ko Kitab ago so manga pelokelokesen.

58 Tomiyondog rekaniyan si Pidro a malo on maaawat taman ko kalamalama o torogan o maporo a imam. Somiyoled sekaniyan den na miyontod ko obay o manga gordiya, ka pagilain iyan i keondasan angkai a miyaolaola.

59 So manga poporo a imam ago so langon o manga pangongokom na pembabanog sa manga taw a ipeseksi iran so di benar a isendit iran ki Isa kaan iran mabono.

60 Ogaid na da a ba iran miyatoot apiya pen madakel a miyamamokeg a saksi a miyadap kirin.

Moripori ron na tominindeg so dowa kataw a mama

61 A tig iran a "Si aki ini na pitero iyan a 'Kegaga ko gomeba so Timplo o Allah ago kebangon aken peroman ko soled o telo gawii.' "

62 Na tominindeg so maporo a imam na pitero iyan ki Isa a "Ba da a kisembag ka sii? Antona ini a dimanda reka angkai a manga mama?"

63 Na da den tero si Isa.

Pitero on peroman o maporo a imam a "Pakapesepaan ko seka sii ko ingaran o oyagoyag a Tohan; teroa ngka rekami o ba seka so Al Masih a so Wata o Allah!"

64 Somimbag si Isa a "Benar so pitero o ka. Na teroon ko rekano a ipoon imanto na

keilay niyo so Wata o Manosiya a makaoontod ko kawanan o Lebi a Mamaapaar ago pepekaoma a sisii ko manga gabon sa langit."

65 Kagiya maneg ai o maporo a imam na kinisi iyan so kimon iyan sa kiyararangiti ron na tig iyan a "Piyagutowito iyan so Allah! Di den kailangan a kapakapeseksia tano ko ped. Miyaneg iyo imanto so kiyapagutowito iyan!"

66 Antonaa i pamikiran iyo?"

Somimbag siran a "Patot a mbonoon sekaniyan!"

67 Mandiyadi na piyanodaan iran a paras i Isa ago piraraneg iran. Pisetengela sekaniyan pen o manga ped **68** A tig iran a "Hey Al Masih, iring ka sa nabi; antawaa i somiyontok reka?"

Inipelaw i Pidro si Isa

69 Si peman si Pidro na moontod ko kalamalama roo sa liyo o walay. Miyobay ron so isa a babay a talasogoay a tig iyan a "Ped ka mambo i Isa a taw sa Galili."

70 Ogaid na niyokol i Pidro ko kamamasaan iran langon a tig iyan a "Di ko katawan i di ngka dii teroon."

71 Na somiyong sekaniyan ko pintoan o kalamalama a ron den miyailay o ped a babay a pitero iyan ko kititindeg roo a "Ped sekaniyan i Isa a taw sa Nasarit."

72 Niyokol peroman i Pidro a sarta a misepa a "Di aken katawan angkanan a mama!"

73 Da peman matey na miyamangobay ki Pidro so kititindeg roo a tig iran a "Mataan den a isa ka kirin, ka so sigeng o lago ngka i kitendo reka a taw ka sa Galili."

74 Na tig i Pidro a "Kamorkaan ako o pepamokeg ako! Ipesepa aken a di aken katawan angkanan a mama!"

Na sarta den a komiyoko so manok,

75 Na kiyatademan i Pidro so pitero on i Isa a "Sa da pen kakoko o manok na ipepelaw ako ngka sa makatelo." Na lominiyo sekaniyan na gomiyoraok a tanto a misendit.

MATIYO 27

Piyakaadap si Isa ki Pilato

Kagiya pekelibabas na miyagayonayon so kalangolangon o manga poporo a imam ago manga pelokelokesen o manga Yahodi sa mbonoon iran si Isa.

2 Na piyatong iran na piyakaonot iran ago piyalad iran ki Pilato a so gobirnador.

Binitin i Yodas a Ginawa niyan ko Kayo

3 Si peman si Yodas a tominipo ron na kagiya katokawan iyan a miyasala si Isa sa kambonoa on na misendit sekaniyan, na inikasoy niyan so telo polo a pelata a pirak ko manga poporo a imam ago so manga pelokelokesen

4 A tig iyan a "Miyakandosa ko, ka tinipo aken so da a sala iyan a mama."

"Antonaa i labet ami san?" a tig iran. "Seka i matao ron."

5 Na inikayamber i Yodas so pirak sii ko Timplo na miyawa roo. Mandiyadi na lominiyo sekaniyan na miyageget a binitin iyan a ginawa niyan ko kayo.

6 Piyamorot o manga poporo a imam so manga pelata a tig iran a "Da sa Kitab i ba tano tagoa ko baitalmal, ka tendan ko miyamono."

7 Kagiya memomosawira siran makapantag ko pirak na inipamasa iran ko lopa a

bebетowan sa 'Lopa o Panday sa Koden,' kaan mabaloy a pelebengan ko manga mananangga ko inged.

8 Sabap saya na bebетowan angkoto a lopa sa 'Lopa o Rogo,' taman den imanto.

9 Giyanan i kinitoman o miyatero o Nabi Yaramiyas a "Kinowa iran so telo polo a pelata a pirak a piyangayonan o manga taw sa Israil a imbayad iran rekaniyan,

10 Na inipamasa iran ko lopa o panday sa koden a aya raken inisogo o Kadnan."

Piyangingisean i Pilato si Isa

11 Si peman si Isa na tomitindeg ko hadapan o gobirnador. Na iniise rekaniyan o gobirnador a "Ba seka so Dato o manga Yahodi?"

"Benar so pitero o ka," a pitero on i Isa.

12 Ogaid na sii ko kapesenditi ron o manga poporo a imam ago manga pelokelokesen na da den a ba niyan inisembag.

13 Pitero rekaniyan i Pilato a "Ba ngka da maneg so langon ai a dimanda iran reka?"

14 Na da den sembag si Isa sa apiya sataga bo, na tanto a miyamemesa so gobirnador.

Minisela ki Isa so Kambonoa on

15 Oman maoma angkoto a Pista na aya adat o gobirnador na mbokaan iyan so isa a kalaboso a pepangnin o malilimod a taw.

16 Sa masa oto na aden a makakalaboso a lomalangkap so totolan on a aya ngaran iyan na Barabas.

17 Sabap roo na kagiya matimo so madakel a taw na iniise kiran i Pilato a "Antawaa i kabaya iyo a aya ko rekano mbokaan: si Barabas, o di na si Isa a bebетowan sa Al Masih?"

18 Ka katawan i Pilato a piyalad iran on si Isa ka periiten iran.

19 Sii ko kaoontod i Pilato ko dii kokoman na piyakawitan o karoma niyan sangkai a toma a "Di ngka petekora ngkanan a mama a da a sala iyan, ka tanto ako a miyarasay kagiya ko gagawii sabap ko piteginep aken makapantag rekaniyan."

20 Ogaid na so manga poporo a imam ago manga pelokelokesen na piyangonsi iran so madakel a taw sa pangnin iran a si Barabas i mbokaan, na mbonoon si Isa.

21 Na iniise kiran peman o gobirnador a "Antawaa sangkai a dowa kataw i kabaya iyo a aya ko rekano mbokaan?"

Na inisembag iran a "Si Barabas!"

22 Tig i Pilato a "O giyanan, na antonaa bes i ikidia ko ki Isa a betetowan sa Al Masih?"

Na somimbag siran langon a "Totoka ngka ko kros!"

23 "Ngkaino?" a iniise i Pilato. "Antonaa marata i miyanggolaola niyan?"

Ogaid na ba siran den miyamanamar melalalis a "Totoka ngka ko kros!"

24 Kagiya mailay i Pilato a da a gona a kipeterosen iyan sii ka ba siran den kegorigaw, na kominowa sekaniyan sa ig na inonaban iyan a lima niyan ko hadapan o madakel a taw a tig iyan a "Kena a ba aken sala so kambonoa sangkai a mama. Sekano i matao ron!"

25 Somimbag langon so madakel a taw a "Mitana rekami ago so manga wata ami so kambonoa on!"

26 Mandiyadi na biyokaan kiran i Pilato si Barabas, na kagiya pakipamadasan iyan si Isa na piyalad iyan ko katotoka on ko kros.

Piyagongatongat o manga Sondaro si Isa

- 27** So manga sondaro i Pilato na piyakasoled iran si Isa ko torogan o gobirnador na piyakalibet iran rekaniyan so langon o salompok iran.
- 28** Likas iran on so nditaren iyan na piyakasolot iran sekaniyan sa kimon a maloto i kariga.
- 29** Na somiyolampid siran sa sangkad a soroken a waged na inisangkad iran on, na piyakakapet iran sa badas ko kawanan a lima niyan. Somiyodiyod siran rekaniyan na piyagongatongat iran a tig iran a "Mapipiya a ginawa ngka, hey, Solotan o manga Yahodi!"
- 30** Na piyanodaan iran, na kinowa iran so badas na piyamadasan iran sa olo.
- 31** Kagiya mapasad iran magongatongat na likas iran on so kimon na piyakinditar iran on bo so rek iyan a nditaren, na piyakaonot iran ka totoken iran ko kros.

Tiyotok si Isa ko Kros

- 32** Sii ko kapelalakaw iran na minimbalaka iran so sakataw a magiinged sa Sirini a aya ngaran iyan na si Simon, na tigel iran sekaniyan makaposai ko kros a totokan ki Isa.
- 33** Miyakaoma siran ko darpa a bebetowan sa 'Golgota,' a aya maana niyan na 'Darpa a Lagas a Olo.'
- 34** Ron iran bigan sa arak a sasaogan sa mapait a bolong ka pekiinom iran on. Ogaid na kagiya kataaman iyan na minda o ba on inom.
- 35** Kagiya matotok iran sekaniyan ko kros na pimbagibagi iran so manga nditaren iyan a nggolalan ko kaperipa.
- 36** Oriyan iyan na miyontod siran roo sa kapepagipata iran on.
- 37** Sii ko kaporoan o olo niyan na tiyago iran on so isosorat a dimanda rekaniyan a "Giyai si Isa a Dato o manga Yahodi."
- 38** Na aden a dowa kataw a tanganiyaya a tiyotok iran mambo ko manga kros a ped i Isa, a so isa on na sii sa kawanan iyan ago so isa on na sii sa diwang.
- 39** So manga taw a pepamanagad roo na pepengelengkeleng siran a pepagitowitoon iran si Isa
- 40** A di ran dii teroon a "Seka a nggeba ko Timplo ago mbengonen ka peroman sii ko soled o telo gawii na sabeta ngka a ginawa ngka! O seka so Wata o Allah na tepad ka sangkanan a kros!"
- 41** Datar oto mambo a pepagongatongaten sekaniyan o manga poporo a imam ago manga goro ko Kitab ago so manga pelokelokesen
- 42** A di ran dii teroon a "Siyabet iyan so ped, ogaid na di niyan kesabet a ginawa niyan! Ba kena a sekaniyan so Dato sa Israil? O tepad imanto ko kros na paratiyayaan tano!"
- 43** Sasarigan iyan so Allah. Kapanabangan sekaniyan imanto o Allah o kabaya iyan, ka pitero iyan a 'Wata ako o Allah! "
- 44** Apiya so manga tanganiyaya a ped iyan a miyatotok ko kros na miyanonongka rekaniyan sa datar ai.

So Kiyapatay i Isa

- 45** Sii ko kiyaoto o alongan na miyakaliboteng a dalem a inged oto a iniraot sa miyakatelo ka oras.

- 46** Kagiya magalas tris na miyananalo si Isa sa matanog a "Ili, Ili, lama sabaktani" a aya maana niyan na "Hey Tohan ko, Tohan ko, ino ako ngka telikodi?"
- 47** Miyaneg ai o ped ko kititindeg roo na pitero iran a "Petelowan iyan si Iliyas!"
- 48** Na magaan so magaan na miyalalagoy so isa kirana kominowa sa pangamek. Biyasa iyan a soka na tiyangen iyan ko poro o raros na inikawit iyan ki Isa ka pekiinom iyan on.
- 49** Ogaid na tig o manga ped a "Taregi ngka sekaniyan, ka ilain tano o ba pekaoma si Iliyas a ba niyan sebeta."
- 50** Na miyanabenar peman melalis si Isa, na inirila iyan so niyawo niyan.
- 51** Na sii den sangkoto a sakotika na so rending a bibiliten ko Timplo na miyakisi a miyadowa timan a poon sa poro taman sa baba. Tiyabeker so lopa, na miyanga oopak so manga lakongan,
- 52** Na piyanga lelekaan so manga kober na madakel a miyamatay a manga kaom o Allah a miyanga ooyag.
- 53** Na oriyan o kiyaoyaga ki Isa na miyamakaliyo siran ko manga kober iran, na somiyong siran ko Soti a Siti na roo siran miyakiilay ko madakel a taw.
- 54** So olowan o manga sondaro ago so manga ped iyan a pepagipat ki Isa na kagiya mailay iran so linog ago so langon taman a miyaolaola, na tanto siran a miyalek a tig iran a "Mataan den a Wata sekaniyan o Allah!"
- 55** Aden a madakel a babay roo a kilalangkaw a poon sa mawatan. Siran i miyamangonot ki Isa gowani ko kiyalalakaw niyan a poon sa Galili a pepamanalagad rekaniyan.
- 56** Maaped kirana Mariyam Magdalina, si Mariyam a ina i Santiyago ago si Yosop, ago so ina o manga wata i Sibidi.

So Kinikoboren ki Isa

- 57** Kagiya magabi den na aden a miyakaoma a kawasa a mama a poon sa Arimatiya. Aya ngaran iyan na si Yosop, na miyakisokbat mambo ki Isa.
- 58** Somiyong sekaniyan ki Pilato na piyangni niyan on so lawas i Isa, na inisogo i Pilato a imbegay ron.
- 59** Mandiyadi na kinowa i Yosop so lawas na biyongkosan iyan sa onong a bago a sotra,
- 60** Na tiyago iyan ko rek iyan a kober a gopen iyan kiyalotan ko kilid a lakongan. Linilid iyan on so mala a ator a inilekeb ko gimowa o kober na miyaling.
- 61** Na makaoontod roo si Mariyam Magdalina ago so isa a Mariyam a marani ko kober a mbabantayan iran ai.

So Gordiya ko Kober

- 62** Sii ko tomiyalondog a gawii ko kiyaipos o Gawii a Ipetiyagar na mitimotimo so manga poporo a imam ago so manga Parisi ko walay i Pilato
- 63** Na pitero iran a "Sir, katataademani ami a isako da pen matay angkoto a tagakal na pitero iyan a keoyag bo amay ka makatelo gawii.
- 64** Sabap roo na sogoon ka a nggordiyaan piyapiya so kober apiya taman ko telo gawii, ka o ba roo baden makasong so manga sokbat iyan na ba iran panekewa so lawas iyan, na teroon iran ko manga taw a miyaoyag sekaniyan a poon ko miyamatay. O giyanan, na giyangkai a keori a kapamagakal na lebi pen a marata a di so miyaona."
- 65** Pitero kirana Pilato a "Mapekaonot iyo roo so manga gordiya na pakabagera niyo so ilelekeb ko kober sa taman sa kegaga niyo."

66 Na somiyong siran roo na piyakabager iran so kober ka piyatri iran on so ator a ilelekeb on, na piyakinggordiyaan iran.

MATIYO 28

So Kiyaoyag i Isa

Kagiya maipos so Gawii a Idedeke a magaan somebang so alongan sii ko Akad na somiyong si Mariyam Magdalina ago so isa a Mariyam ko kober, ka pagilain iran.

2 Na minitekaw a mabager a linog, na tomiyana a malaikat o Kadnan a poon sa kasorgaan na somiyong ko kober, na linilid iyan so ator a poon ko gimowa iyan, na miyontod on.

3 Pesigay so paras iyan a lagid o kilakilat, na miyakapotipoti so nditaren iyan.

4 Tatabaden so manga gordiya ka tanto iran a inikalek, na mimbaloy siran a datar o miyamatay.

5 Pitero o malaikat ko manga babay a "Di kano pekelek. Katawan ko a pepangilobaan iyo si Isa a tiyotok ko kros.

6 Da sekaniyan sii ka miyaoyag den, ka giyoto so pitero iyan. Song kano sii na ilaya niyo so darpa a kiyaigaan o lawas iyan.

7 Na song kano nggagaan ko manga sokbat iyan na teroa niyo kiran a 'Miyaoyag sekaniyan a poon ko miyamatay na pesong sekaniyan sa Galili a keona a di sekano, na roo niyo mipetoona. Tatanodi niyo so pitero aken rekano."

8 Mandiyadi na minggagaan siran mawa ko kober a pepanga aalek a sarta a tanto siran a pekebabaya. Miyalalagoy siran ka penotolen iran ko manga sokbat iyan.

9 Minitekaw den a minimbalaka siran i Isa a tig iyan a "Mapipiya a ginawa niyo." Miyobay siran on na kiyapetan iran a manga ai niyan na sinimba iran.

10 Na giyoto a pitero kiran i Isa a "Di kano pekelek. Songowi niyo so manga pagari aken na teroa niyo kiran a song siran baden sa Galili, na roo ako iran mipetoona."

So Totol o manga Gordiya

11 Sii ko kapelalakaw o manga babay na so ped ko manga gordiya ko kober na komiyasoy ko siti na piyanotolan iran so manga poporo a imam ko langon a miyanggolaola.

12 Na mimomosawira siran ago so manga pelokelokesen na miyakapagantang siran. Piyamegan iran so manga sondaro sa mala a pirak

13 A pitero iran kiran a "Pamanotola niyo ko manga taw a somiyong roo so manga sokbat iyan kagiya ko gagawii na piyanekew iran so lawas iyan sii ko katotoroga rekano.

14 Na o ketokawi ini o gobirnador na sekami den i magakol on kaan kano kadai sa awid a akal mipantag sii."

15 Na kinowa o manga sondaro so pirak na ininggolalan iran so iniinsarat kiran. Na giyangkai a totol na pepakalangkapen den sii ko manga Yahodi taman den imanto a gawii.

So Kiyasogoa i Isa ko manga Sokbat iyan

16 So peman so sapolo ago isa a sokbat na somiyong siran sa Galili roo ko bobongan a pitero kiran i Isa a songowan iran.

17 Kagiya mailay iran sekaniyan na sinimba iran apiya pen pekedowadowaan so ped kiran.

18 Na miyobay kiran si Isa na pitero iyan a "Minibegay raken so langon a kapaar roo sa kasorgaan ago sii sa doniya.

19 Kagiya ka maoto na song kano ko manga taw ko langon o manga nasiyon na baloya niyo siran a manga sokbat aken. Pamanalawati niyo siran sii ko ingaran o Ama, ago so Wata, ago so Soti a Roh,

20 Na pamangendaon iyo kiran so kapetomana ko langon taman a inisogo aken rekano. Na tanodi niyo a lalayon ako niyo mipageepeda taman sa kaposan angkai a masa."